

16) Første behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet.

Af ministeren for skatter og afgifter (Foi-ghel).

17) Første behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af gas.

Af ministeren for skatter og afgifter (Foi-ghel).

18) Første behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v.

Af ministeren for skatter og afgifter (Foi-ghel).

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Knud Østergaard):

Medlemmer af Folketinget Ole Vagn Christensen (S), Jytte Andersen (S), Bakholt (S), Søren B. Jørgensen (S), Kaj Poulsen (S), Joanna Rønn (S) og Taanquist (S) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v.

(Lovforslag nr. L 47).

Forslag til folketingsbeslutning om kommunal indsats til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

(Beslutningsforslag nr. B 9).

Medlemmer af Folketinget J. K. Hansen (S), Jytte Andersen (S), Korneliusen (S), Lyketoft (S), Nørgaard-Sørensen (S), Erling Olsen (S) og Søgaard (S) har meddelt mig, at de til undervisningsministeren ønsker at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke initiativer agter undervisningsministeren at tage for at give folkeskolen tidsvarende muligheder?«

(Forespørgsel nr. F 3).

Medlemmer af Folketinget Poulsgaard (FP), Dohrmann (FP), Ove Jensen (FP) og Pia Kjærsgaard (FP) har meddelt mig, at de

ønsker til ministeren for kulturelle anliggen-der at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke besparelser agter ministeren at foretage på de kulturelle budgetter for finansåret 1987?«

(Forespørgsel nr. F 4).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg skal hermed som ordfører for forslags-stillerne tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v.

(Lovforslag nr. L 47).

Forslag til folketingsbeslutning om kommunal indsats til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

(Beslutningsforslag nr. B 9).

Lovforslaget indeholder en opretholdelse af den kommunale forpligtelse til at afsætte midler til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden og en udvidelse af den aldersgruppe, som indsatsen retter sig mod.

Beslutningsforslaget pålægger regeringen i starten af 1987 at fremsætte forslag til lov om principperne for den fremtidige indsats frem til 1990, idet den kommunale forpligtelse opretholdes i hele denne periode.

Socialdemokratiet ønsker med disse forslag at markere sit ønske om fortsat aktiv indsats fra kommunernes og amtskommuner-nes side imod ungdomsarbejdsløsheden og ønsket om at forstærke tendensen til fald i antallet af unge arbejdsløse samt kravet om, at også gruppen af langvarigt arbejdsløse mellem 25 og 29 år inddrages i målgruppen for den kommunale indsats.

Jeg skal i øvrigt henvise til de to forslags tekst og bemærkningerne til disse.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 4:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven.

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

(Fremsat 7/10 86).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 2 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om den praktiske gennemførelse af flygtningepolitikken.

Af Tinning (VS) m.fl.
(Fremsat 8/10 86).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I bemærkningerne til Venstresocialisternes forslag står der:

»Selvfølgelig kan Danmark ikke løse hele verdens flygtningeproblem.«

Det synes jeg er en fornuftig tilkendegivelse, som bør præge hele den debat, vi skal have i dag, for undertiden kan man få indtryk af, at nogle mener, at grænserne kan være så åbne her i landet, at følgen kan blive, at der skal gøres en indsats, som om vi ville løse hele verdens flygtningeproblem.

Grundtanken bag VS' forslag er, at Danmark bør modtage 6.000-8.000 flygtninge årligt og i alt have en kapacitet til at modtage ca. 10.000 asylansøgere. Jeg kan ikke forstå Venstresocialisterne anderledes, end at de må være enige med mig i, at der skal kunne finde en regulering sted, idet der jo allerede på nuværende tidspunkt i år er indrejst mere end 8.000 asylansøgere, og idet der på årsbasis - hvis vi opretholdt den nuværende lovgivning - må forventes at komme langt flere end de 10.000 asylansøgere, som VS forudsætter.

For at afvikle den nuværende ansøgningspukkel foreslår VS, at man meddeler opholdstilladelse til alle asylansøgere, hvis ansøgning er mere end 3 måneder gammel. De åbenbart grundløse sager skal dog undtages.

Jeg synes, det er vigtigt at bemærke, at det må anses for at være i strid med principperne i flygtningekonventionen, hvis man ikke i hver enkelt sag foretager en individuel, konkret bedømmelse af asylansøgningen. Direktoratet for Udlændinge er nødt til i det en-

kelte tilfælde at vurdere, om den pågældende er de facto- eller konventionsflygtning. Dette kan ikke gøres en bloc, uden at vi tilsidesætter de retssikkerhedsgarantier, der er i den gældende udlændingelov, og som ikke ændres efter regeringens forslag.

Samtidig vil en løsning som den foreslåede netop ikke medføre den her-og-nu-løsning på problemet, som VS forventer, idet alle sager skal behandles individuelt, dels på grund af de nævnte forpligtelser i konventionen, dels på grund af, at man efter VS' forslag skal udskille de åbenbart grundløse sager, hvilket må forudsætte, at man behandler hver enkelt sag. Disse åbenbart grundløse sager skal så straks, efter VS' forslag, indbringes for nævnet, men VS glemmer i forslaget, at også personer, der har fået de facto-status, kan få prøvet i Flygtningenævnet, om de burde have haft konventionsstatus.

Hvis ikke den grundige nævnsbehandling skal udvandes og en række retssikkerhedsgarantier, som vi hidtil har værnet om, skal tilsidesættes, opnås der ikke efter Venstresocialisternes forslag nogen hurtig løsning af problemerne for de mange asylansøgere, der allerede befinder sig her i landet.

Desuden indeholder forslaget en række henstillinger vedrørende behandlingen af asylansøgere. Jeg går ud fra, at disse henstillinger kan drøftes under udvalgsbehandlingen.

Ole Espersen (S):

Jeg vil gerne starte med VS' forslag og sige, at jeg synes, det indeholder nogle fornuftige overvejelser, som vi gerne vil drøfte i udvalget. De overvejelser vil jo nok især blive relevante, når vi er ved vejs ende med behandlingen af ministerens forslag til lov om ændring af udlændingeloven, men vi synes bestemt, at der peges på nogle problemer, som vi må undersøge og måske også vedtage et eller andet om.

Vedrørende regeringsforslaget vil jeg gerne på min gruppes vegne sige, at vi er enige med regeringen i, at der nu bør ske en revision af udlændingeloven. Vi er enige i, at som situationen har udviklet sig, kan vi ikke blot være passive og, som ministeren sagde, lade, som om vi kan beholde det system, vi har, hvor vi må forudse på et eller andet tidspunkt at komme i den situation, at vi nær-

[Ole Espersen]

mest panikagtigt måske må sige fuldstændigt stop. Det ønsker vi ikke. Vi ønsker en planlægning, men vi ønsker at tage hensyn til den udvikling, den meget store tilstrømning, der har været i de seneste måneder.

Vi kan faktisk gøre det med rimelig god samvittighed i forhold til omverdenen. Før var Danmark blandt den mindst gæstfrie tredjedel af de vesteuropæiske lande. Det var vi ikke på grund af særlig ond vilje, men flytningene har nu deres egne veje, og der kom ikke så forfærdelig mange hertil. Nu er vi blandt den mest gæstfrie femtedel af de vesteuropæiske lande i hvert fald, og det har vi været et stykke tid.

Selv om vi har været det, har vi bestemt ikke nogen som helst grund til at beklage os. Der er lande, der har taget langt flere flytninge, end vi har. Vi har måske taget 22.000 flytninge siden anden verdenskrig. Det er, hvad Sverige i perioder har taget på 5-6 år. Så der er ingen grund til, at vi beklager os. Vi kan sige, at de kom lidt hurtigt i de sidste par år – det er klart, at det har givet nogle praktiske problemer – men det er forkert, hvis nogen tror, at vi i årevis har været oversvømmet af flytninge, mens andre lande har været betydelig mere restriktive. Sverige og Vesttyskland er lande, der har taget, også forholdsmæssigt naturligvis, betydelig flere flytninge, end vi har.

Vi er for så vidt kede af at skulle revidere den gældende lov, for den er faktisk, som en flytningelov bør være. Den er og den burde være et forbillede for andre lande, der har lige så store muligheder for at bistå flytninge, som vi har. Men desværre må vi konstatere, at i stedet for at bidrage mere positivt til at løse de voksende flytningeproblemer har man i andre lande enten strammet reglerne eller i alt fald ikke øget bistanden.

Vi er nødt til at gøre det klart for omverdenen, at vi må være flere om opgaven. Det er vores opfattelse, at man fra den danske regerings side på det politiske plan i EF, i Europarådet og andre steder tidligere burde have sat mere effektivt ind for at skabe løsninger, der på lang sigt ville være bedre for flytningene end blot at bevare vores lov, idet disse andre løsninger sammen med andre lande naturligvis ville skabe flere pladser for flytningene.

Men som sagt: vi er enige med regeringen i, at en revision af loven er påkrævet på den

baggrund, jeg har nævnt, og vi vil gerne medvirke hertil, forudsat – det vil jeg gerne præcisere som det, der bliver ledetråden for vores deltagelse i arbejdet i retsudvalget – at vi ikke ved en sådan revision sender en asylansøger hjem til en farefuld tilværelse eller til et land, hvor han eller hun kommer til en farefuld tilværelse. Vi er nødt til at fastholde, at det ville være inhumant, umenneskeligt, naturligvis ville det det, hvis vi gjorde det med bevidsthed om, at en afvisning ville betyde, at den afviste kom i livsfare. Den holdning kan vi selvfølgelig ikke acceptere. Det ville være inhumant, det ville være i strid med det, der bør være normale menneskelige følelser.

Men det er jo heller ikke det, regeringen lægger op til. Så vidt jeg kan se, skal det netop være princippet, at vi ikke ønsker at sende nogen hen, hvor den pågældende kommer i fare, hvor der ikke er en rent faktisk tryk-situation for den pågældende. I det omfang kan vi medvirke, naturligvis også forudsat, at vi ikke derved på nogen måde kommer til at overtræde vore internationale forpligtelser. Jeg er klar over, at efter det nuværende forslag gør vi det i hvert fald ikke, og det er også en forudsætning for os.

Vi har bemærket, at regeringen foreslår en revision af loven om et år, og det synes vi er en rimelig tid. Der er for så vidt tale om en slags pusterum, kan man sige, og det pusterum er bestemt tiltrængt for de mange, der har arbejdet med disse problemer inden for Dansk Røde Kors og inden for Flygtningehjælpen, men pusterummet skal altså først og fremmest markere over for omverdenen, at flere lande må være med til at løse disse problemer.

Vi må også markere herhjemme, at vi er for lidt solidariske. Jeg synes, det er meget beskæmmende en gang imellem at opleve velhavende kommuner nærmest latterliggøre det her problem eller i hvert fald give udtryk for, at det ikke vedkommer dem. Jeg synes, det var beskæmmende forleden dag at høre næstformanden for Kommunernes Landsforening sige, at der er 116 problemer, der er mere vigtige end flytningeproblemet. Jeg synes, det er beskæmmende, at en borgmester for en af de mest velhavende kommuner kan sige: 20 eller 22 flytninge i vores kommune er, hvad vi kan klare. Jeg synes, det er udtryk for, at vores land og ledende personer

[Ole Espersen]

i vores land har en holdning, som ikke kan beskrives som det, jeg engang troede var en god dansk holdning i forhold til vore medmennesker.

Jeg er helt overbevist om, at når vi kommer til den fase, der ligger efter asylansøgningen, må vi se på kommunernes forpligtelser. Vi må se på, om vi ikke er nødt til at gøre et eller andet fra centralt hold, hvis det er nødvendigt for at fordele opgavernes løsning på en mere rimelig måde.

Men i øvrigt mener jeg ikke, at vi skal indrette os, som om vi skal have store flygtningeproblemer i mange, mange år. Om vi skal det, afhænger af os selv, af Danmark, og af andre lande. Problemet opstår ikke som følge af naturkatastrofer. Problemet opstår på grund af menneskelig adfærd, og vi kender mange eksempler på menneskelig adfærd, der har givet flygtningeproblemer.

Tag Sovjetunionen og Afghanistan. Der lever 3 millioner flygtninge i Pakistan, som er kommet fra Afghanistan. Det er jo helt uacceptabelt. Har vi protesteret imod det? Ja, det har vi gjort masser af gange, og det skal vi også gøre.

Krigen mellem Iran og Irak føres ved hjælp af våben, der kommer fra Frankrig og fra USA og transporteres af danske skibe. Har vi protesteret over for Frankrig, fordi man tjener milliarder af franc på at sælge våben til Irak? Mig bekendt ikke. Det anser vi nærmest for en selvfølge, og så kan vi i øvrigt prøve i modsætning til Frankrig at løse de flygtningeproblemer, der opstår i den anledning.

Har vi protesteret i anledning af, at Israel og USA er utrolig tilbageholdende med at finde en løsning for palæstinenserne? Har vi kritiseret USA eller Israel for det? Jeg tror, statsministeren har gjort det en enkelt gang i Israel, men ellers har der været tale om meget spagfærdige tilskyndelser til at løse den krise.

Har vi protesteret, når USA har skabt militærdiktaturer i Sydamerika, som f.eks. for Sveriges vedkommende betød, at man fik 20.000 flygtninge i løbet af få år, og for vores vedkommende betød, at vi fik nogle tusinde flygtninge? Det er vores egne allierede, der skaber flygtningeproblemer, og vi kan jo frygte efter de seneste dages begivenheder, at det er det, der er ved at ske i Nicaragua, hvor en amerikansk viceudenrigsminister på-

kalder Guds velsignelse over dem, der udøver terror mod en civilbefolkning og mod et lovligt valgt styre. Der kan vi befrygte at vores allierede på ny skaber en flygtningesituation, hvor titusinder må rejse til Europa.

Det, jeg vil sige med dette, er selvfølgelig, at det er ret urimeligt, at vi og andre lande uden måske at turde protestere skal løse nogle af disse alvorlige problemer, som bl.a. skabes af lande, der er langt rigere, end vi er, og som skabes af lande for at tjene penge på en situation, der resulterer i flygtninge. Jeg synes, at vi må være meget mere aktive internationalt for at løse det problem. Jeg synes, det er helt forkert af os blot passivt at indrette os på så at tage 5.000, så 10.000, så 2.000 flygtninge.

Det kræver mod til at protestere også over for vore allierede – det er jo dér, vi har, håber jeg da, størst chance for at blive hørt – men gør vi ikke det, lader vi, som om det er helt i orden, hvad der foretages i Latinamerika, ja, så har vi vel også et medansvar for, at der kommer flere flygtninge, og så har vi også et medansvar for at modtage dem.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg synes, at hr. Ole Espersens sidste bemærkninger kræver lidt klarhed.

Hr. Ole Espersen siger, at det jo ikke kan være sådan, at vi skal indrette os på at modtage mange flygtninge i masser af år. I stedet burde vi angribe problemerne ved deres rod, og hr. Ole Espersen nævner Iran-Irak-krigen, Sovjets fremfærd i Afghanistan, USAs fremfærd i Latinamerika osv.

Jeg er helt enig i, at vi selvfølgelig ikke skal være passive, at vi også i de internationale samfund skal rejse massive protester mod det, der foregår, mod skabelsen af flygtningeproblemer. Det tror jeg egentlig ikke der er den store uenighed om mellem os.

Men jeg synes til gengæld, det er temmelig uklart, hvordan det kan føre til hr. Ole Espersens bemærkning om, at vi ikke skal indrette os på mange flygtninge i masser af år, for selv hvis vi gør dette, så tror hr. Ole Espersen vel ikke, at vi i løbet af relativt få år får løst disse problemer. Hr. Ole Espersen ved jo også godt, at der er 15–23 millioner flygtninge i dag, og der lever vel 15 millioner i FN's flygtningelejre. Selv hvis vi – hvor uto-

[Tinning]

pisk det end er – fik sat en stopper for produktionen af flygtningeproblemer, ville vi stadig have disse 15–20 millioner mennesker. Dem skal vi vel også foretage os et eller andet i forhold til.

Derfor synes jeg, det er forkert af hr. Ole Espersen at tale om, at vi skal gøre noget ved årsagerne til de her problemer, og at vi derfor ikke skal indrette os på mange flygtninge. Sagen er jo, at vi skal gøre noget ved de problemer, men at vi samtidig skal indrette os på masser af flygtninge, fordi problemet er så massivt.

Jeg skal i øvrigt foreslå justitsministeren, at han bruger sin frokost på at læse bemærkningerne til VS' forslag. Der står det helt tydeligt, at vi ikke er enige i, at der skal kunne finde en regulering sted af, hvor mange flygtninge der skal ind. Jeg skal vende tilbage det senere, men jeg synes, justitsministeren skulle læse forslaget først.

Hagen Hagensen (KF):

Danmark har vedstået og vil og skal fortsat vedstå de forpligtelser, vi har påtaget os ved at slutte os til flygtningekonventionen af 1951. Sådan skal det være efter vor opfattelse. Ingen tvivl om det.

Men med den meget liberale lovgivning, udlændingeloven af 1983 er udtryk for, er der opstået ganske uforudsete forhold. Enhver, der på grænsen påberåber sig kodeordet »asyl«, får ophold her i landet, indtil sagen er afgjort overensstemmende med de retssikkerhedsgarantier, som gælder efter den lovgivning, vi har fået.

Udviklingen i flygtningestrømmen har været helt uforudsigeligt voldsom, ikke mindst i den seneste tid. Den frie mulighed for at komme ind i Danmark har haft en magnetpåvirkning. Det må der ændres på, og de hidtil forsøgte fremgangsmåder har ikke været tilstrækkelige.

Vi forudsatte ved lovens tilblivelse, at vi på linje med andre lande skulle tage imod flytninge, men vi har aldrig ment det rigtigt, at vi skulle modtage forholdsmæssigt langt flere flygtninge end andre lande i den vestlige verden. Det er bare blevet således, at vi nu er det land, der pr. indbygger tager imod flest flygtninge set i forhold til andre lande, vi kan sammenligne os med.

Der er hensyn at tage både til vort lands befolkning og til de flygtninge, vi tager imod, og som vi skal yde rimelige og forsvarlige vilkår. Derfor slutter vi os til justitsministerens forslag om, at asylansøgere kan afvises ved grænsen, hvis de vil rejse ind fra et land, hvor de ikke risikerer forfølgelse eller videre-sendelse til et land, hvor de udsættes for en sådan risiko. Det vil sige, at der ikke længere kommer til at bestå et ubetinget retskrav på at få ophold her, medmindre indrejsen sker direkte fra et land, hvor der er risikomomenter, som konventionen siger det.

Forslaget siger, at der *kan* afvises ved grænsen, ikke at der *skal* afvises. Der vil fortsat kunne meddeles opholdstilladelse efter ganske normal behandling af ansøgning herom, når Danmark må anses for at være første asylland, men der er alene ret til at blive her i landet under sagsbehandlingen, der i øvrigt er uændret, hvis der ikke er sket afvisning ved grænsen.

Lovforslaget indeholder også forslag om et objektivt ansvar, der kan pålægges transport-selskaber, det vil stort set sige flyselskaber, måske også skibe, såfremt pas- og visumforhold ikke er i orden, når man ankommer her til landet. Vi tager også denne del til os og understreger, at det er justitsministeren, der kommer til at beslutte, om der skal sættes sådanne sanktioner i gang, og at de alene vil blive sat i gang og brugt, hvis der er tale om gentagelsestilfælde. Jeg synes, der er lagt op til, at det er en meget rimelig måde, man vil forvalte disse ting på.

Jeg vil godt indskyde, at der kan være øget behov for, at der gives visum til mennesker, der befinder sig i en forfølgelsessituation, og som derfor kan komme til at stå uden de fornødne pas og lign. ved hånden. Der må man afveje, hvordan man skal klare de forhold ude omkring, således at de mennesker kan komme her til landet, når der er behov derfor.

Jeg understreger i øvrigt, at justitsministerens forslag indeholder en bestemmelse om, at vi skal tage udlændingeloven op til revision i folketingsåret 1987-88. Jeg synes, der er grund til at understrege det, fordi vi vil se tiden an. Hjælper det nu nok? Kommer vi over de forhold, der har været for os i de seneste måneder, så kan vi se på, om der er behov for at have de regler, man nu indfører.

[Hagen Hagensen]

Jeg skal dernæst blot sige om VS' forslag til beslutning om den praktiske gennemførelse af flygtningepolitikken, at det sørgede hr. Tinning jo i realiteten for at vi fik en anticiperet førstebehandling af i går. Statsministeren gav et svar, og justitsministeren har i dag givet en tilkendegivelse om det. Flere ord finder jeg ikke grund til at gøre brug af over for hr. Tinnings forslag.

Det er vigtigt, at flygtningeproblematikken søges løst i bredt samvirke med andre lande. Der må virkes inden for FN og inden for FNs Flygtningehøjkommissariat, inden for EF og i nordisk regi og også inden for Europarådet for at klare disse ting igennem. Under en debat, vi for nylig havde i Europarådet, blev det påpeget fra den danske delegations side med indlæg af hr. Bjørn Elmquist, der jo er formand for det juridiske udvalg i Europarådet, af hr. Lasse Budtz og for resten også af mig, at det var nødvendigt, at vi fik et bredt samvirke for at få løst flygtningeproblemerne. Det vil da også blive taget op af Ministerkomiteen i den kommende måned.

Danmark må fastholde bestræbelserne for en løsning mellem landene med en rimelig byrdefordeling. Det er ondt og slemt at være flygtning, og menneskers skæbne kan afhænge af den rette behandling af deres sag. Det påkalder humanitær forståelse, men med en vis rimelig gensidighed.

Vi vil medvirke positivt til den fornødne udvalgsbehandling med sigte på en hurtig gennemførelse af lovforslaget. Der er behov derfor. Vi anerkender vores forpligtelser over for de reelle flygtninge, men vi vedkender os også de forpligtelser, vi har over for Danmarks folk.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Det er helt i orden, at vi er noget uenige om flygtningepolitikken, men jeg synes, vi skal passe på i denne debat ikke at fortsætte den jonglering med tal og den talmagi, som har præget debatten i pressen i den seneste tid, bl.a. inspireret af statsministeren og justitsministeren.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Hagen Hagensen, ordfører for Det Konservative Folkeparti i denne sag, hvad han præcist mener, når han siger: for tiden modtager Danmark

pr. indbygger flest flygtninge i forhold til de lande, vi kan sammenligne os med. Hvad er »for tiden«? Var det i august måned eller i september måned, eller er det over de sidste to år? Hvad mener hr. Hagen Hagensen? Mener han flygtninge eller mener han asylansøgere? Og hvad er det for lande, hr. Hagen Hagensen sammenligner os med?

De tre ting vil jeg forførdelig gerne have at vide, inden vi fortsætter debatten.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jamen fru Ebba Strange, det er jo kedeligt, at det tal, SF og Socialdemokratiet har brugt siden 1982, ikke holder stik længere. Jeg ved godt, at man har spurgt justitsministeren, hvordan det så ud med hensyn til flygtningetallet i forhold til antallet af danske indbyggere. Det er jo sådan, at man længe har holdt sig til tal fra 1982, der sagde 1 pr. 1.275. Jeg kan oplyse, at i maj måned var det 1 pr. 345. Det kan kun tilskrives den flygtningelovgivning, som samtlige partier undtagen Fremskridtspartiet var så rørende enige om at vedtage her i Folketinget.

Det er da rart, at hr. Hagen Hagensen og co. er kommet til fornuft, i hvert fald nogenlunde fornuft, så man vil forsøge at stramme denne lov. Men jeg må desværre sige, at jeg har en stærk fornemmelse af, at man, når man taler om, at loven skal op til revision om et år, allerede på nuværende tidspunkt ved, at den er for svag, at det ikke er nok. Men så har vi jo altså haft det folketingsvalg.

Jeg kan forstå, at både socialdemokratiske vælgere og borgerlige vælgere har presset meget på i de respektive partier for at få en mindre stramning. Partierne ved det godt. Hvorfor gør man det så ikke ordentligt med det samme, når vi alligevel har loven oppe til revision? Hvorfor kommer man med en eller anden forblommet hensigtserklæring om, at om et år skal man endnu en gang se på loven? Det er kun, fordi man ønsker at skubbe problemerne endnu et stykke ud.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Fru Pia Kjærsgaard kan jeg blot henvise til, hvad jeg sagde: vi har et hensyn at tage til dem, vi skal yde hjælp, men vi har også et

[Hagen Hagensen]

hensyn at tage til vor befolkning. Vi skal have balance, og den skal vi se at klare igenem. Jeg synes, det er meget rimeligt, at man har en bestemmelse om, at vi skal tage loven op til overvejelse på ny. Vi ønsker, at der skal være rimelige forhold over det hele. Mere vil jeg ikke sige om det nu.

Til fru Ebba Strange blot dette, at jeg ikke har nævnt et eneste tal, og jeg kan heller på stående fod her nævne nøjagtigt, i hvor lang en periode der er tale om at vi har taget imod ganske mange og måske flest i forhold til vores befolkningstal, men vi kan få det frem under det kommende udvalgsarbejde. For mig har det stået mest som en tendens og ikke som problemet, om det var tusind dit og dat.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg er naturligvis ganske klar over, at Fremskridtspartiet er umådelig stolt over, at man fra det partis side stemte imod lovændringen i 1983. Det svarer udmærket til det, som formanden for den konservative folketingsgruppe sagde i går: at Fremskridtspartiet er kendetegnet for den mest menneskefjendtlige holdning, man har set hos politikere i kongeriget Danmark – den mest menneskefjendtlige holdning, man har set.

Det, der var tale om i 1983, var, at vi gav nogle retsgarantier. Vi sørgede for, at sagerne kunne blive ordentligt behandlet. Det synes jeg ikke man skal have noget imod, men det kan selvfølgelig få nogle konsekvenser, når forholdene ændrer sig.

Mit spørgsmål til fru Pia Kjærsgaard er så, når fru Pia Kjærsgaard hævder, at det er loven, der er årsag til alting: hvordan kan det være, at man i Sverige for et par år siden oplevede en to- eller tredobling af antallet af asylansøgere? Der var ikke nogen lovændring, men der var alligevel en to- eller tredobling, der gjorde, at svenskerne fik nogle store praktiske problemer. Hvordan kan det være, at man i Vesttyskland uden nogen lovændring – reglerne står oven i købet i grundloven – i en periode har oplevet voldsomme udsving i tilstrømningen?

Hvordan kan man hævde, at det alene er den danske lovgivning, der betyder noget, når man kan nævne en række eksempler på

lande, der oplever de samme problemer uden nogen lovændring?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Hvis det er menneskefjendsk at ville stemme som flertallet af Danmarks befolkning, så er der ligesom ikke rigtig noget at gøre ved det. Vi har jo haft adskillige opinionsundersøgelser, der skulle fortælle, hvad danskerne mente om den liberale lovgivning, som Folketinget vedtog i oktober 1983, og hver evig eneste meningsmåling har altså vist – uanset hvor den så kom fra – at befolkningen ikke var tilfreds med det, politikerne havde trukket ned over hovedet på den.

Jeg skal endnu en gang beklage, at et folketingsflertal tilsyneladende er meget klogere end befolkningsflertallet. Det synes jeg er skræmmende. Men hvis man kalder det menneskefjendsk, må det jo stå for hr. Ole Espersen og hr. Knud Østergaards egen regning. Det synes jeg visse andre trådte ganske godt i i går, så jeg skal ikke forsøge at genoptage debatten i dag.

Når Sverige har ændret flygtningelovgivningen – og hvis ikke hr. Ole Espersen er klar over det, så overvejer Vesttyskland en grundlovsændring – så er der ingen tvivl om, at det er, fordi det heller ikke kan acceptere alle de flygtninge.

Det er jo sådan, at Danmark har lavet loven om. Fra at have en yderst velfungerende lov, som vi havde levet med i mange år, hvor vi overholdt Genève-konventionen, ændrede det her humanitære flertal i Folketinget det pludselig til, at det blev den mest liberale lov i verden på det område, og fra det øjeblik det blev kendt ude i verden, fik vi altså flygtningetilstrømningen. Det viser de klare tal.

Så kan det ikke nytte noget, at man prøver at henvise til Europarådet og FN, og hvad man nu ellers vil henvise til. Det har danske politikere umådelig travlt med. Også vores lille land skal forsøge at fortælle alle de store lande, hvad vi synes de skal gøre, og det gider de altså ikke lytte efter. Vi har selv skabt disse problemer, og vi må selv løse dem.

Det er derfor, jeg ikke fatter, at man ikke gør det ordentligt fra starten. Jamen hvorfor skal vi dog have disse endeløse debatter herinde på flygtningeområdet? Inden kommunevalget forsøgte man også en mindre stram-

[Pia Kjærsgaard]

ning; nu kan man ane et folketingsvalg om omkring 1 års tid, og så forsøger man igen at ændre.

Jeg skal lige slutte af med at sige til fru Ebba Strange, at jeg ikke behøver at gå i udvalg for at finde de tal. Jeg har dem faktisk oppe på mit kontor; jeg skal snarest få dem hernel.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Fru Pia Kjærsgaard svarede ikke på mit spørgsmål om, hvordan det kunne være, at man oplevede lignende udsving i andre lande, der ikke havde haft de samme lovændringer. Det er også svært at svare på.

Men skal man endelig lægge så megen vægt på meningsmålinger – og det kan jeg først man gør i Fremskridtspartiet – så føler vi det utrolig betryggende, at det efter meningsmålingerne kun er lykkedes Fremskridtspartiet at skaffe sig ca. 2,7 pct. af vore vælgere på den politik, som Fremskridtspartiet ønsker at føre over for flygtninge.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Fru Pia Kjærsgaard har ordet for en kort bemærkning. Derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Hr. Ole Espersen tog endnu en gang fejl. Jeg skal oplyse, at den sidste meningsmåling viste 3,6 pct.

Men når vi ikke kan have flertal i dette spørgsmål, kan jeg kun konkludere, at det er, fordi især mange af de borgerlige politikere i pressen har givet det udseende af noget andet end det, de har stemt for herinde i Folketinget. Det kan man faktisk ikke være bekendt. Jeg skal nok lade være med at nævne navne, for jeg er helt sikker på, at de borgerlige politikere godt ved, hvem det er. De har skrevet nogle ting, de har sagt nogle ting, så man faktisk fejlagtigt kunne få det indtryk, at de havde stemt anderledes, end de vitterlig har i folketingssalen. Det synes jeg ikke man kan være bekendt. Det er det, jeg kalder hykleri – at føre vælgerne bag lyset.

Vi har hele tiden sagt, hvordan vi har stemt, og har gjort det på den måde, vi synes

er rigtig, men der er altså mange af de borgerlige politikere, som over for deres vælgere har givet udtryk for, at det var en forkert lov. Men hvorfor i alverden stemmer man så for den? Jeg synes, det er hykleri.

Enhver, der slår tilbage i Folketingets forhandlinger, kan se, hvordan man næsten skulle have lommeterklæderne frem herinde, så rørende enig var man. Man stod skulder ved skulder i dyb enighed og vedtog den tåbelov, som har givet anledning til så mange frustrationer og til så megen uro ude i samfundet. Jeg synes ikke, man kan være det bekendt.

Jeg synes ikke, man kan være bekendt at lyve over for befolkningen, men desværre er der mange af aviserne, der hopper med på den. Selv justitsministeren giver udtryk for, at loven var forkert, at den var fejlagtig. Der er nok mange, der tror, at Venstre, de Konservative, Kristeligt Folkeparti og CD har stemt imod flygtningeloven, men det er desværre ikke tilfældet.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg skal først komme med et par bemærkninger til det beslutningsforslag, der foreligger fra Venstresocialisterne, og dernæst vende mig til justitsministerens forslag til ændring ikke af flygtningeloven, men af udlændingeloven.

Om VS-forslaget vil jeg sige, at det jo lægger op til en besindighed og en fornuftig planlægning, som kan lyde rimelig nok, men i en større sammenhæng synes jeg nok at det rammer ved siden af mange ting.

For det første lægger det op til, at alle, der i øjeblikket befinder sig i Danmark med en asylansøgning, skal have den imødekommet. Jeg synes, det ville være vilkårlighed ud over alle grænser, at man ikke skulle give dem en behandling, som der er lagt op til det i loven. Dernæst taler man om en kvote, et rimeligt antal af asylansøgere og flygtninge i Danmark, på 6.000–8.000 om året. Der har jeg den samme fornemmelse, som justitsministeren gav udtryk for for lidt siden her fra talerstolen: hvordan vil man styre hen til det måltal? Det er der overhovedet intet bud på i beslutningsforslaget, men det er muligt, at ordføreren, hr. Tinning, senere kan oplyse om budet på det område.

[Bjørn Elmquist]

Dernæst justitsministerens lovforslag. Jeg må sige, at fuldstændig modsat det, som fru Pia Kjærsgaard for et øjeblik siden har sagt i en 4-5 korte bemærkninger, så mener vi, at flygtningespørgsmålet må løses i en international sammenhæng. Det er tåbeligt at forestille sig, at Danmark kan klare det problem alene, og derfor er det internationale samarbejde en nødvendighed. Danmark har fra starten søgt at leve op til sine forpligtelser på området og ikke alene gøre det ud fra en passiv betragtning, men også selv være medvirkende til, at den internationale standard bliver passet ind derefter. Jeg vil gerne takke regeringen for det arbejde, som man har gjort i Nordisk Råd, i Europarådet og i FN for at få disse problemer løst på værdig international vis. Det gælder både det tilgrundliggende problem, det, som skaber flygtninge overhovedet, og det gælder løsningen på kort, på mellemlang og på længere sigt af det problem, der er med flygtninge, når nu engang det er blevet skabt.

Vi er også på parlamentarisk plan adskillige folketingsmedlemmer, der igen og igen presser på i vores deltagelse i det internationale samarbejde, for at tingene skal blive passet ind i en større sammenhæng. Det gælder vore medlemmer af Nordisk Råd, og det gælder, som hr. Hagen Hagensen sagde for et øjeblik siden, at vi så sent som den 22. september i år på vores foranledning fik gennemført en diskussion, en debat, i Europarådets Parlamentariske Forsamling, hvor 21 landes parlamentarikere gav hinanden håndslag på, at de ville gøre deres hjemmearbejde, sådan at disse ting blev bragt i orden, så niveauerne bliver passet ind. Nu er det jo ikke så lang tid siden, idet debatten som sagt fandt sted den 22. september. Jeg har endnu ikke set konkrete forslag bragt frem f.eks. i den tyske Forbundsdag, i den svenske Riksdag, i Storbritannien, i Norge, i Schweiz, i Østrig, i Holland, alle de lande, som har været med til at love hinanden det, men det kan da forhåbentlig nås.

Ved den lejlighed var der nogle, der bragte et for mig nyt begreb, en ny betegnelse, frem. Det var nogle repræsentanter for den socialistiske gruppe i parlamentarikerforsamlingen, der talte om »fattigdomsemigranterne«, og det er givetvis et problem, som har at gøre med det, som nogle i vores debat herhjemme har kaldt »bekvemmelighedsflygtninge«.

Fattigdomsemigranter er måske et lidt venligere udtryk over for de mennesker. Der er ingen tvivl om, at de falder uden for det traditionelle flygtningebegreb, hvis vi tager den internationale flygtningekonvention, men ikke desto mindre består problemet, og det haster igen med en international løsning af dette problem. Det er ikke noget, vi alene fra dansk side kan give et bud på.

Der ligger et færdigt og klart forslag til en koordineret indsats på regionaliseret plan i Europarådet, udarbejdet af parlamentarikerforsamlingen, og jeg vil gerne takke justitsministeren og udenrigsministeren for, at de har givet tilsagn om, at den danske regering vil presse på ved det førstkommende møde i ministerkomiteen – det bliver i november – for, at dette bliver taget alvorligt. Hvis ikke det tages alvorligt, vil vi få en masse tilfælde af pingpongspil med asylansøgere fra det ene land til det andet, hvor de må opholde sig i færger, i transitlufthavne, og hvad ved jeg, så det lægger jeg megen vægt på, og jeg er meget glad for, at regeringen har givet os det tilsagn.

Ministerens lovforslag er udtryk for en simpel nødvendighed. Der er en revisionsklausul deri; man vil komme tilbage i næste folketingssamling, og det ser jeg i sammenhæng med disse tilsagn om at presse på i international sammenhæng for en styrkelse, en intensivering, af samarbejdet. Men indtil da er vi nødt til at agere, som vi gør. Lovforslagets sigte er at skaffe vore myndigheder en styringsmekanisme i hænde, og hvis ikke det lykkes, forspildes landets chancer for at give de flygtninge, der søger til Danmark, en rimelig forsvarlig behandling. Det er simpelt hen et spørgsmål om et lille lands kapacitet, og i hvilket omfang det kan svare til vore høje ambitioner og vore visioner.

Der er to konkrete punkter i lovforslaget, jeg gerne vil fremhæve her, og ellers vil jeg ikke gå i deraljer, for vi skal have udvalgsarbejde.

Det første punkt, jeg vil fremhæve, er, at Danmark ved den ændring, der er lagt op til, på ingen måde tilsidesætter nogen som helst forpligtelse i medfør af vore internationale aftaler. Vi vil tværtimod stadig ligge pænt placeret i forhold til andre lande; jeg vil ikke sige, at vi så klart har en bedre lov, for det har vist sig, at så længe den er bedre, så er risikoen for at blive oversvømmet for stor,

[Bjørn Elmquist]

men vi vil stadig væk befinde os i en position, hvor vi med fuld ret over for andre lande kan sige: hvis I bringer jer på samme niveau, vil det være godt.

Det andet punkt, jeg vil fremhæve, er, at ingen asylansøger vil blive sendt tilbage til et land, hvor han eller hun vil være i fare. Det er understreget i ministerens fremsættelsestale, og det er igen og igen fremhævet i bemærkningerne til lovforslaget. Derfor synes jeg, at det kan forsvares ud fra ethvert synspunkt.

Jeg håber, at vi i retsudvalget kan få et hurtigt og konstruktivt udvalgsarbejde, og jeg håber, at vi, endog inden vi tager på efterårsferie, kan nå til enighed om at følge det lovforslag, som justitsministeren her har fremsat.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg skal bare sige til hr. Bjørn Elmquist, at det ikke er sådan, at jeg ville være blevet fornærmet, hvis hr. Bjørn Elmquist havde holdt en tale, hvor han slet ikke havde nævnt beslutningsforslaget fra VS. Jeg har det ikke sådan, at hr. Bjørn Elmquist skal sige noget om det. Jeg har det sådan, at hvis hr. Bjørn Elmquist vil læse forslaget, så synes jeg, det er en god ting, og hvis hr. Bjørn Elmquist på den baggrund vil udtale sig om forslaget, så synes jeg, det er en endnu bedre ting. Men når hr. Bjørn Elmquist stiller sig op og taler om forslaget tydeligvis uden at have læst det, så er det dels spild af hr. Bjørn Elmquists tid, dels spild af min tid. Det er faktisk værre: det er spild af Folketingets tid.

Hr. Bjørn Elmquist taler om, at ifølge VS' forslag skal alle have imødekommet deres asylansøgning. Sådan sagde hr. Bjørn Elmquist, og han skal være velkommen til at konsultere en båndoptager. Nej, det, der står i vores forslag, er, at de omkring 3.000 asylansøgere, som har indgivet deres ansøgning for mere end 3 måneder siden, får opholdstilladelse uden videre, medmindre ansøgningen anses for åbenbart grundløs. Det er, hvad der står, hr. Bjørn Elmquist. Det var bare for at sige, at jeg synes, det var bedre at forholde sig til det faktiske forslag.

Så siger hr. Bjørn Elmquist, at der ikke står noget om, hvordan vi vil styre henimod dette måltal. Det er rigtigt. Det hænger først

og fremmest sammen med, at det ikke i den forstand er et måltal. Jeg vil godt sige noget mere om det senere, men det, vi foreslår, er at sige: nu må vi indrette os på en permanent kapacitet på et niveau, hvor vi siger: det er Danmarks rimelige andel af det verdensomspændende flygtningeproblem. Det tal er ikke et maksimumsloft, det er heller ikke et måltal i den forstand, men det er noget med, at vi må indrette os på permanent at tage os af vores andel. Hvis der derudover kommer flere, så må vi tackle de problemer, som vi hidtil har gjort det.

Det er tankegangen. Det vil jeg godt sige noget mere om senere, men jeg vil bare sige til hr. Bjørn Elmquist, at jeg synes, det i hvert fald er synd at diskutere noget, som ikke engang står i forslaget.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Jeg har ikke anvendt de formuleringer, som hr. Tinning nævnte her, og jeg mener stadig væk, at med de begrænsninger, som hr. Tinning angiver fra sit forslag, lægger man op til en vilkårlighed, der er uforsvarlig. Det fastholder jeg.

Og så må jeg sige, at hvis hr. Tinning er bange for at spille nogens tid, så skulle han have ladet være med at komme op og sige det, han sagde, for selvfølgelig har jeg læst forslaget, og jeg mener stadig væk, at min indvending mod dette med måltallet, eller hvad vi skal kalde det, er fuldt relevant. Men jeg ser naturligvis frem til, at hr. Tinning på et senere tidspunkt i debatten kan forklare os det. Jeg tror dog, det ville være klogt, om han gjorde det nu temmelig hurtigt, uden at det tog lang tid, for ellers er der måske andre ordførere, der ligesom jeg vil vende tilbage til det spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Lad os ikke skændes om, hvorvidt hr. Bjørn Elmquist kunne læse op af sit manuskript. Det mener jeg ikke er afgørende.

Hr. Bjørn Elmquist spørger om måltallet og vil godt have en forklaring nu. Så vil jeg godt forsøge at gøre det helt kort.

Det, vores forslag går ud på, er, at vi først og fremmest må gøre op – vi, alle andre poli-

[Tinning]

tikere og den danske befolkning – hvad der er vores rimelige andel af det verdensomspændende flygtningeproblem. Vi har slået et slag på tasken – det kan regnes ud på mange måder – og vi synes, det ville være rimeligt, at Danmark tager imod 10.000 asylansøgere årligt.

I forlængelse heraf siger vi: så må vi indrette en permanent kapacitet – altså nogle modtagelejre, der kan klare det, en sagsbehandling i direktoratet og i nævnet, der kan klare det, integrationsprogrammer, der kan klare det. Det er grundsynspunktet.

Samtidig synes vi, det er en god idé at diskutere det, som hr. Bjørn Elmquist nævnte i går, nemlig spørgsmålet, hvordan vi kan gå ind og være med til at lave en mere rimelig fordeling af de flygtninge, vi nu tager imod i vores samfund rundt omkring. Kan vi lave en eller anden offentlig instans, der hjælper de private organisationer? Det er noget, vi kan snakke konstruktivt sammen om.

Når jeg så siger, at der ikke er tale om et måltal, så er det, fordi vi siger, som det i øvrigt også står i bemærkningerne til forslaget – og justitsministeren misforstod det også på det punkt, så det er nok vigtigt at præcisere det –: hvis der skulle komme flere, og det kan der selvfølgelig, fordi debatten jo har vist, at flygtningestrømmene varierer meget voldsomt, det ved vi alle sammen, så tackler vi de problemer, præcist som vi gør det i dag.

Vi vil nemlig ikke være med til at ændre ved den udlændingelov, vi har. Vi vil ikke være med til at flytte rundt på de grundlæggende principper i lovgivningen, men vi vil godt være med til at sige: vi må indrette en permanent kapacitet, som kan sikre, at vi kan tage vores andel.

Det er en vigtig ændring, fordi det, der sker i dag, jo er, at man bestandig bliver grebet af panik både herinde, rundt omkring i kommunerne, i de private organisationer osv., fordi vi hele tiden tror, at dette med de mange tusinde er et forbigående problem. Det er omdrejningspunktet i vores forslag. Jeg vil godt prøve at forklare det yderligere, men jeg håber, jeg har hjulpet lidt på det.

Ebba Strange (SF):

SF kan ikke medvirke til gennemførelsen af de foreslåede ændringer i flygtningelovgivningen.

Vi erkender, at der må opstå administrative problemer, når der kommer flere asylansøgere ad gangen, end systemerne er indrettet på at modtage, og jeg lyttede da også med interesse til dagens melding kl. 8 i Radioavisen fra Direktoratet for Udlændinge om, at nu vil man gå i gang med at forbedre det administrative system. Jeg var glad for, at den melding endelig kom. Jeg kunne have ønsket mig den tidligere, men det har måske ikke været muligt at udsende den tidligere. Jeg vil i hvert fald ønske direktoratet held og lykke til en lidt hurtigere sagsbehandling.

Vi ved, at det er ubehageligt for de flygtende, når ventetiderne bliver for lange. Vi erkender også, at der i den danske befolkning findes en vis angst og usikkerhed over for, at der for tiden kommer mange udlændinge til Danmark.

Vi mener i SF ikke, at det er lykken for mange mennesker fra Mellemøsten at opholde sig i Danmark. Det er altid en uheldig situation at være på flugt, uanset om man er drevet ud af myndighederne i sit eget land eller man har følt sig nødsaget til at flygte.

I Danmark møder mange af dem megen kulde, både direkte og i overført betydning, og det er bestemt ikke rart. De allerfleste af dem oplever også, at her behøver de i det mindste ikke at frygte for deres liv, og det er i sig selv af stor betydning, og mange af dem møder da også en del venlighed indimellem.

Derfor kan det være bedre at opholde sig i en flygtningelejr i Danmark end i et helvede i Iran eller Libanon, selv om vi danske synes, at det er for usselt at byde folk at bo i telte i Kongelunden.

I SF tror vi selvfølgelig ikke, at Danmark kan løse verdens flygtningeproblemer gennem en human flygtningepolitik, men vi vender os imod, at vi ikke i det mindste kan yde det bidrag til problemets løsning, som vores udlændingelov muliggør. Den har oven i købet en § 20, der siger, at hvis vi synes, vi får for mange flygtninge, så kan vi henvende os til tredjelande og bede dem om at hjælpe os. Hvis vi kigger på et Europakort, så kan vi godt se, at de eneste lande, vi i øjeblikket med rette kunne henvende os til, var Italien, Norge og Finland, og det fik vi nok ikke så meget ud af.

[Ebba Strange]

Derfor er vi da også enige med alle dem, der har sagt, at problemet naturligvis skal løses internationalt. Vi synes også, det er godt, at udenrigsministeren har taget flygtningespørgsmålet op på FN's generalforsamling, og vi opfordrer meget til en intensivtivering af de internationale bestræbelser, både i Europa, specielt i Norden, og i hele verden.

Men vi vil gerne gøre opmærksom på, at hvis Højkommissariatet skal løse flere opgaver, så forudsætter det flere ressourcer tilført Højkommissariatet. Det er jo også et af de steder, hvor der er blevet skåret ned i FN-systemet inden for de senere år.

Vi gør også opmærksom på – og jeg skal ikke gentage alt, hvad hr. Ole Espersen sagde – at det i meget høj grad ligger i den rige verdens hænder at yde en direkte indsats for at standse krigen mellem Iran og Irak, f.eks. ved at standse våbenleverancer. Den rige verden kunne også gøre mere for at løse Mellemøstenproblemet. USA kunne opføre sig anstændigt i Mellemamerika, Sovjet kunne opføre sig anstændigt i Afghanistan.

Det er blevet fremført i debatten, at det bl.a. er af hensyn til den danske opinion, at vi bliver nødt til at bremse for indgangen af asylansøgere nu. Jeg vil godt for det første sige til alle landets pensionister og bistandsmodtagere: tror I virkelig, at I ville få en rød øre mere i pension eller bistandshjælp, fordi Danmark lod være med at modtage flygtninge? De forringelser, der er sket i de sociale lovgivninger, er sket i 1982, da den borgerlige regering kom til, og ikke efterhånden som flygtningene er kommet til Danmark.

Hvem skaber så opinionen? Ja, pressen har en meget stor rolle, men pressen skal jo have noget at skrive om; den skal bl.a. citere noget, som andre har sagt, og en række af regeringspartierne medlemmer har båret meget ved til at skabe en negativ stemning i den danske befolkning.

Når statsministeren og justitsministeren taler om »folkevandring«, når både statsministeren og justitsministeren manipulerer med tallene, statsministeren ved at sige, at hvis det fortsætter sådan her, så får vi 50.000 flygtninge om året, justitsministeren ved at skrive i bemærkningerne til det lovforslag, vi behandler, at hvis det fortsætter sådan, så får vi 36.000 flygtninge om året, så vil jeg godt sige, at man kan lave fremskrivninger på mange måder. Man kan spørge statistikerne,

hvordan man gør det på den ene og den anden og den tredje måde ved at vælge en bestemt uge og en bestemt måned ud og så bare skrive frem. Jeg synes, det er vildledning, og jeg synes, det er usmagelig vildledning.

I tidligere år fik vi også en meget stor tilstrømning, specielt i august og september. Det har allerede nu vist sig, at den er gået ned. Jeg synes, vi passende kunne vente og se, hvordan årets tal ser ud sammenlignet med andre års tal.

Jeg krummede også tæer, da så mange fremtrædende personer i Danmark under indsamlingen til Flygtning 86 havde travlt med at fortælle os alle sammen, at det her handlede sandelig ikke om flygtningene i Danmark, men kun om dem, der befandt sig langt ude i verden. Det lyder, som om vi siger: lad nu de fattige lande klare flygtningeproblemet, så yder vi vores skærv til det, og så ser og hører vi det ikke så meget, som vi gør, når vi har dem tæt på os.

Derfor vender vi os imod, at man nu går tilbage til en retstilstand fra før 1983, ja længere tilbage i virkeligheden, ved at lave skel i loven mellem konventionsflygtninge og de facto-flygtninge. De facto-flygtninge begyndte faktisk allerede at dukke op kort tid efter, at konventionen fra 1951 var blevet vedtaget, og det er jo i meget høj grad den, der har været brugt over for en række østeuropæiske flygtninge.

Vi anerkender førsteasyllandsreglerne. Det har vi altid gjort, men de forudsætter jo og har også altid forudsat, at andre lande anerkender dem, hvis vi skal undgå bare at sende folk i kredsløb fra det ene land til det andet, og vi mener stadig væk ikke, at folk skal afvises ved grænsen, hvis de påberåber sig asyl.

Som noget af det sidste vil jeg gerne sige, at også i SF erkender vi, at der er en grænse for, hvor mange flygtninge Danmark kan tage imod. Vi ved ikke præcist, hvor den grænse ligger, den er nemlig bl.a. psykologisk betinget, og den ville være højere, hvis danske politikere og regeringspolitikere først og fremmest gik ind i en positiv påvirkning af den danske befolkning i stedet for at bære ved til skabelse af angst og usikkerhed.

Så vil jeg godt spørge: regeringen har selv opereret med et tal på 5.000; hvis nu regeringen får sit forslag igennem – og det lyder det jo til efter det socialdemokratiske indlæg – betyder det så, at regeringen er villig til at gå

[Ebba Strange]

ud i verden og sige: nu har vi ændret vores udlændingelov; vi får sandsynligvis et væsentlig lavere flygtningetal de næste år, men vi er selvfølgelig klar til at påtage os en forpligtelse op til de 5.000? Altså: tilbyder vi verden dette, og går vi ud og vælger, hvem er det så, vi vil have, sådan at vi i det mindste opfylder den forpligtelse?

VS har i sit forslag peget på nogle af de ting, der skulle gøres, hvis det skulle blive lettere for Danmark at modtage flygtninge. Dem vil vi kigge nærmere på i udvalget. Vi er ikke i SF enige i, at alle asylansøgere, der har opholdt sig her i 3 måneder, umiddelbart skal have asyl. Vi mener, at sagerne skal behandles; ellers bliver det for tilfældigt, hvem der får asyl, og hvem der ikke får det.

Vi tror heller ikke på, at man kan sætte faste tider for sagsbehandlingen, heller ikke selv om man forbedrede administrationen – dertil er det for forskelligt, hvor man skal ud at indhente informationer, – men vi er enige i, at der skal forbedringer til både i integrationsprogrammet og i asylperioden.

Når vi så er færdige med denne debat om ændringer af udlændingeloven, er det kolossalt vigtigt, at vi fortsætter en debat, og den vil SF bidrage til med nogle beslutningsforslag om, hvordan vi behandler, tager imod og koordinerer arbejdet med de mennesker, der faktisk har fået asyl her i landet.

(Kort bemærkning).

Fischer (KF):

Fru Ebba Strange kommer i sin analyse af årsagerne til flygtningeproblemet ind på den klassiske og fejltagte parallelisering mellem Amerikas rolle i verden og Sovjets rolle i verden.

USA tager ligesom de øvrige rige lande mange flygtninge. Sovjet tager som de øvrige socialistiske lande ingen flygtninge, men de socialistiske lande skaber unægtelig en voldsom flygtningestrøm. Dér synes jeg nok at fru Ebba Strange kunne benytte sin indflydelse over for sine åndsfæller i Øst til at påvirke dem, f.eks. Sovjet til at holde op med at skabe en enorm flygtningestrøm fra Afghanistan, f.eks. Kampuchea, f.eks. marxisternes hærgen over for Eritreas folk. Selv her i landet ser vi måned efter måned, når vi ser flygtningestatistikken, hvorledes folk flyg-

ter til os fra ufrihed og undertrykkelse i Østeuropa.

Når man analyserer disse ting, kan man ikke komme bort fra, at ufrihed skaber en flygtningestrøm.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Hr. Fischer brugte i sit indlæg den klassiske fejltagelse at påstå, at SFs nærmeste åndsfæller var folk i Østeuropa og Sovjetunionen. Jeg vil godt sige, at vi har meget ringe indflydelse på, ja lige så ringe indflydelse på, hvad der foregår i de lande, som hr. Fischer har, så den fejltagelse vil jeg godt mane i jorden.

Så vil jeg godt sige, at jeg også synes, det er beklageligt, og i det omfang jeg overhovedet har mulighed for det, vil jeg gerne være med til at gøre min indflydelse gældende i forhold til de lande, der skaber flygtninge, f.eks. Sovjet og de øvrige østeuropæiske lande. Vi deltager i bevægelsen »Sovjet ud af Afghanistan«. Det ved hr. Fischer måske ikke, men det gør vi faktisk i Socialistisk Folkeparti. Vi har fordømt Sovjets invasion i Afghanistan. Vi har måske mere end hr. Fischers parti involveret os i frihedsbevægelserne i både Polen, Tjekkoslavakiet og andre af de østeuropæiske lande. Vi gør det, vi gør det jævnlige, vi gør det regelmæssigt, både i forhold til Charta 77, i forhold til Solidaritet i Polen, i forhold til »Sovjet ud af Afghanistan«. De ting skal ikke undskyldes USAs politik i Mellemamerika; det var derfor, jeg nævnte begge tingene og ikke kun den ene ting.

Så har hr. Fischers parti vel til gengæld en mulighed for at øve en væsentlig indflydelse på USAs politik i Mellemamerika, og det vil jeg så bede det om at gøre. Og jeg vil sige, at når Den Internationale Domstol i Haag siger til USA, at det er forkert, det, de gør i forhold til Nicaragua, så ville det være passende, hvis USAs venner i Danmark holdt dem fast i, at de faktisk havde fået en dom ved Den Internationale Domstol i Haag.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Man løser jo hverken flygtningeproblemer eller menneskeretlige problemer ved at bruge

[Ole Espersen]

sager som dem, vi diskuterer i dag, rent politisk, rent partipolitisk, rent ideologisk.

Hr. Fischer begår den sædvanlige fejltagelse at kritisere Sovjetunionen – det er der god grund til, det er ikke det, der er fejltagelsen – men på ingen måde at kritisere USA.

Jeg synes, det er uhyggeligt, som fru Ebba Strange var inde på, at vi kan konstatere, at vores allierede gang på gang overtræder de mest grundlæggende folkeretlige regler, nu kan vi næsten sige uge efter uge, oven i købet fastslået af Den Internationale Domstol i Haag. Ikke antydning af kritiske bemærkninger fra hr. Fischer, Det Konservative Folkeparti, Venstre eller andre af lignende observans! Tværtimod snarere kritik over for os, hvis vi kritiserer USAs handlinger.

Når man nu taler om promiller og om, hvor mange vi skal modtage osv., så mener jeg, samtidig med, at jeg ligesom hr. Fischer siger, at det er utrolig beklageligt, at Sovjet og de østeuropæiske lande stort set ingen flygtninge tager, at problemet, når vi diskuterer kvoter og promiller, er, hvor mange procent af de flygtninge, USA skaber, det ville være rimeligt at USA modtog.

(Kort bemærkning).

Fischer (KF):

Jeg har forstået fru Ebba Stranges korte bemærkning her som et tilsagn om, at hun faktisk vil gøre sin indflydelse gældende over for Sovjetunionen. Nu skal SF som et af Folketingets få partier om en uges tid deltage i den sovjetisk iværksatte verdensfredskongres i Bella Centret, og så håber jeg, at SF vil anlægge en høj profil i dette spørgsmål i det forum.

Jeg vil ikke gå ind i en lang diskussion med hr. Ole Espersen om årsager og virkninger, men jeg bemærkede, at hr. Ole Espersen i sin analyse af våbenforsyningen i Mellemøsten i krigen Iran-Irak var noget upræcis, for jeg tager vist ikke meget fejl, hvis også Sovjet og Kina er hovedleverandører af våben til krigen mellem Iran og Irak, om end forsyningerne kan komme ad snørklede kanaler.

Med hensyn til USAs rolle, som jeg heller ikke skal gå ind i en nærmere analyse af, har jeg alligevel bemærket, at USA har taget imod store flygtningestrømme, bl.a. fra Viet-

nam, da det land kom ud for den katastrofe, det var, at marxisterne fik magten.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Jeg skal være meget, meget varsom med at gå ind i en diskussion her med andre deltagere i de korte bemærkninger – jeg vil rette et spørgsmål til ordføreren, som var oppe for et øjeblik siden – men jeg kan dog ikke tilbageholde en bemærkning til hr. Ole Espersen, som jeg ved er medlem af den danske Helsinki Watch Committee, hvori jeg også selv sidder. Bare dette, at man har noget i USA, der svarer til det, og som ser på egne forhold! Hvad har man i Sovjetunionen i den retning?

Jeg forstår godt, at fru Ebba Strange viger tilbage fra at angive med tal en overgrænse for, hvor mange asylansøgerflygtninge der er plads til i Danmark, for det er ubehageligt at skulle gøre det, og man kan altid sige: jamen er der så ikke plads til én mere? Men jeg forstod dog, at fru Ebba Strange også er af den opfattelse, at der er en overgrænse. Har fru Ebba Strange slet ikke noget bud på, hvordan vi i givet fald skulle styre mod det måltal? Det er det samme, som jeg var inde på over for hr. Tinning før. Har fru Ebba Strange og SF slet ikke noget bud i den henseende? Skal det være, jeg havde nær sagt de fri kræfter, der skal have lov til at råde dér?

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg mener, vi bevæger os på grænsen af lovforslagets indhold.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg synes, det er udmærket, hvis vi kan komme tilbage til flygtningedebatten i stedet for at begynde at diskutere udenrigspolitik. Under åbningsdebatten i går diskuterede vi flygtningepolitik!

Men når man nu taler om øvre eller nedre grænser, vil jeg gerne henvise til justitsministerens redegørelse af 10. oktober 1984. Det var cirka på det tidspunkt, vi begyndte at få alle problemerne herhjemme, for det var dengang, man ude omkring i verden fandt ud af, at Danmark havde fået verdens mest

[Pia Kjærsgaard]

liberale lovgivning, og derfor begyndte flygtninge at strømme hertil.

Man kan også sige, at det er en almindelig erfaring, at jo bedre kendskab der er til, at et lands flygtningelovgivning er liberal, jo større virkning får det på antallet af asylansøgninger. Det er vel at mærke justitsministeren, der har sagt det; det er ikke Pia Kjærsgaard fra Fremskridtspartiet, men justitsministeren, jeg citerer i øjeblikket. I den redegørelse henviser justitsministeren også til, at vi med den nugældende lov ikke er i stand til at reagere selv over for den størst tænkelige tilstrømning, men i realiteten er problemet jo, at de 15-23 millioner flygtninge, det er blevet omtalt der er i verden – og det er korrekt – faktisk kan have krav på at få deres sag behandlet her i Danmark. Hr. Tinning behøver ikke at skære ansigt, for det er jo realiteten; efter den nugældende lovgivning er det altså på den måde. Det er jo det, der er så komplet håbløst, og jeg er ikke sikker på, at man med den lovgivning, man prøver at få igennem i dag, løser nogen som helst problemer; den betyder efter min bedste formening kun en udskydelse af et endnu strammere indgreb, som Fremskridtspartiet mener der skal til.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Lige to bemærkninger til hr. Fischer, så skal jeg nok vende tilbage til flygtningedebatten.

For det første kan jeg love hr. Fischer, at vi i forbindelse med den fredskongres, der skal være her i København, vil tage kontakt til adskillige grupper fra de østeuropæiske lande og også nævne Afghanistanproblemet. Til gengæld vil jeg bede hr. Fischer om at tage ud på kongressen og kontakte de 100 folk fra USA, der er derude, og gøre sin indflydelse gældende over for dem.

Endvidere vil jeg bede hr. Fischer undersøge, hvor mange penge Det Konservative Folkeparti har givet til demonstrationen »Sovjet ud af Afghanistan« i forhold til de midler, SF har givet til denne demonstration.

Dernæst vil jeg sige til hr. Bjørn Elmquist for at vende tilbage til sagen, at når jeg ikke kan angive en overgrænse, er det, fordi jeg mener, at den lov, vi har, samt en overgrænse er i modstrid med hinanden. Jeg tror, at vi, hvis vi skal til at tale om overgrænser i

Danmark, også bliver nødt til at sige: jamen hvad er det for mennesker, vi vil tage imod? Er det fortrinsvis mennesker fra nogle ganske bestemte lande? Hvad er det for nogle grupper, vi mener er de mest truede og har mest behov for asyl især hos os?

Det er en af grundene til, at jeg er modstander af sådan en babu-babu-babu-lovgivning som den, vi er ude for her i dag, hvor vi oven i købet fik indtryk af, at den skulle hastebehandles lige så meget som indgrebspakken, for nu var katastrofen nær i vores lille land. Det er klart, at jeg vender mig imod det.

Spørgsmålet om, hvor grænserne går, forudsætter en meget grundigere debat om, hvad det er, vi kan tilbyde verden.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg vil lige nævne, at både hr. Fischer og jeg skal deltage i den anden del af FN's generalforsamling, hvor vi også får mulighed for at diskutere flygtningespørgsmålet, og hvor vi jo, fordi den foregår i New York, har gode muligheder for at kontakte både en række nordamerikanske politikere og også mange andre, og jeg vil da gerne love Folketinget sådan rent uformelt uden for dagsordenen efter vores hjemkomst at orientere om hr. Fischers indsats.

Hvad angår flygtningespørgsmålet og hr. Bjørn Elmquists bemærkninger, synes jeg, at udgangspunktet for diskussionen må være, at vi alle sammen er enige om, at Danmark ikke kan løse verdens flygtningeproblem. Fru Pia Kjærsgaard har selvfølgelig ret i, at vi måtte diskutere, hvad vi skulle stille op med dem, hvis der dannede sig en kø i Padborg på 17 millioner mennesker, men så langt er det dog ikke kommet. Vi kan selvfølgelig ikke løse hele verdens flygtningeproblem.

Fru Ebba Strange har også ret i, at der er en modsætning imellem at sætte en overgrænse og at bevare den lovgivning, vi har, men jeg synes egentlig, at vi så må have et svar på fra regeringspartiernes ordførere, når vi alligevel er nødt til at diskutere – ikke en overgrænse, heller ikke hvordan vi styrer henimod det maksimumstal, men alligevel hvad vi anser for Danmarks rimelige andel. Dét synes jeg at både hr. Bjørn Elmquist, hr. Hagen Hagensen og andre har været alt for

[Tinning]

upræcise. I den offentlige debat har der ikke været problemer med at slynge om sig med tal, men nu skal vi pludselig spises af med »tendenser«, »for tiden«, »et pusterum på et år« osv. Når jeg spørger, er det selvfølgelig, fordi det ikke er ret mange år siden, den danske kvota, når vi taler om kvoteflygtninge, lå på 250 om året. Så havde vi en masse slagsmål også herinde for at få den presset op på 500 i 1983-84. Nu er vi nødt til at vide, hvad man mener i regeringspartierne om det spørgsmål. Det kan ikke nytte bare at sige, at vi har så mange problemer, at vi må tage et pusterum. Hvad mener man om andelen? Det synes jeg vi savner nogle positive bud på, og dem må vi have på et eller andet tidspunkt – meget gerne i løbet af dagen.

(Kort bemærkning).

Connie Hedegaard (KF):

Det skal være en bemærkning til fru Ebba Strange og også visse andre SF-politikere, som i den seneste tid har rettet en kritik mod de borgerlige politikeres holdning i disse spørgsmål. Det er ikke rimeligt, og det er også for billigt af SF, for SF ved godt, at også borgerlige politikere selvfølgelig mener, at Danmark både har råd til og har et moralsk ansvar for at tage nogle flygtninge, men det er altså let at være fru Ebba Strange og at være SF også på dette område: man ønsker ikke at tage noget medansvar. Men af hensyn til flygtningene og de mennesker, der nu er her, og som vi skal kunne tage os godt af, kan vi ikke som politikere bare være ligeglade med, at visse grupper i befolkningen har en tendens til at rette den kritik, der er mod flygtningeloven, mod flygtningene. Vi kan ikke være ligeglade og bare ignorere de følelser, der er. Vi har en forpligtelse til at bearbejde de holdninger, og vi har en forpligtelse til at finde en balance i vores flygtningelovgivning, og det er den, det er så beklageligt at fru Ebba Strange ikke vil erkende er nødvendig, og som SF altså ikke vil bidrage til.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg har deltaget i mange offentlige møder om disse spørgsmål, også sammen med borgerlige politikere. Jeg prøver også at følge så

godt med, som jeg kan, i hvad der bliver skrevet i aviserne om det. Jeg vil medgive fru Connie Hedegaard, at der er mange nuancer både blandt Venstres politikere og blandt Det Konservative Folkepartis politikere. Jeg nævnte konkret statsministerens og justitsministerens måde at bruge tal på. Den synes jeg er beklagelig. Jeg tog fat i noget af det, den konservative ordfører, hr. Hagen Hagensen, sagde. Jeg sidder ikke med alle udklippene, og jeg har egentlig heller ikke lyst til at bruge dem, selv om jeg havde haft dem, men jeg nævnte det som en tendens, jeg har mødt ved adskillige lejligheder, og jeg skal helt medgive fru Connie Hedegaard, at der er store forskelle inden for partierne.

Niels Helveg Petersen (RV):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Bernhard Baunsgaard, er udelukket fra at være til stede, skal jeg på Det Radikale Venstres vegne gøre nogle bemærkninger om de forslag, der er til behandling.

Lad mig først sige om VS' beslutningsforslag – jeg har læst det – at jeg ikke kan overskue det. Det fortjener, synes jeg, seriøs behandling og vurdering i retsudvalget; helt uden logik er forslaget jo ikke.

I Det Radikale Venstre erkender vi, at det kan være nødvendigt at revidere udlændingeloven, men jeg vil gerne slå fast som noget grundlæggende, at retsprincipperne må opretholdes, og at Danmarks forpligtelse til at hjælpe mennesker i nød ikke kan anfægtes og jo altså heller ikke bliver det i regeringens udspil.

Jeg er i øvrigt enig med fru Ebba Strange i den kritik, der lød af både statsminister og justitsminister for den måde, disse overvejelser blev lanceret på. Med udgangspunkt i ord som »folkevandring« skabtes, synes jeg, et forkert klima for behandlingen af dette meget vanskelige lovgivningsområde.

Vi afviser som sagt ikke, at der kan være behov for at få ændret lovgivningen, så der kan ske en afvisning af asylansøgere ved grænsen. Og når vi ikke vil afvise det, er det, fordi det har sammenhæng med en betragtning, som fru Ebba Strange var inde på, men som jeg ikke synes hun gjorde nok ud af, nemlig at vi også har en forpligtelse til, når vi siger, at vi vil modtage mennesker, der er i nød, at overveje, om de, som vi modtager,

[Niels Helveg Petersen]

også er dem, der er mest i nød. Vi har en begrænset kapacitet, og derfor er det også en overvejelse, vi er nødt til at gå ind i. Derfor er det også rimeligt nok at gå ind i en overvejelse af, om man skal have en mulighed for at afvise mennesker, der ikke er i fare, eller som ikke er i risiko for hjemsendelse fra det opholdsland, hvori de befinder sig.

Så langt kan jeg altså se der er behov for at se på vores lovgivning, men regeringens forslag, som det foreligger, kan vi ikke acceptere. Det går principielt for vidt ved at ændre selve asylretten for de facto-flygtninge, og det er de fleste.

Efter Det Radikale Venstres opfattelse kan man løse de problemer, der er ved grænsen, uden principielt at ændre asylretten.

Vi nærer også betænkeligheder ved bemyndigelsen til ministeren i forhold til transportselskaber, typisk flyselskaber. Bemyndigelsen i sig selv kan måske ikke gøre skade, men i det øjeblik den bruges, vil der uundgåeligt opstå meget betydelige problemer. Det har man set i andre lande, hvor man har arbejdet med denne tankegang, og det er et spørgsmål, som grundigt skal vurderes i retsudvalget.

Vi nærer også betydelige betænkeligheder ved de administrative konsekvenser af og bestemmelserne i selve afvisningsproceduren.

Det Radikale Venstre vil konstruktivt deltage i udvalgsarbejdet. Vi kan se, der kan være behov for ændring af udlændingeloven, men vi må gøre det helt klart, at vi ikke kan støtte det foreliggende lovforslag.

Birgith Mogensen (CD):

Nød bryder alle love – også udlændingeloven af 1983. Vi må erkende, at Danmark ikke har kapacitet til at bevare denne lov uden ændringer. Vi kan simpelt hen ikke give flygtninge en ordentlig behandling, hvis der er alt for mange, og vi må også tage hensyn til de danske myndigheder, der skal planlægge.

Allerede i 1984 steg spontanflygtningeaftallet til 12 gange det antal, som vi modtog i 1983. I 1985 indlogerede vi 25 gange så mange asylansøgere som i 1983. Og i 1986 eksploderede indvandringen totalt til trods for småjusteringer og vor DDR-aftale i 1985. 1986-august- og -september-asylansøgernes antal slog hovedet på sømmet. På denne bag-

grund blev et folketingsflertal for en ændring af den alt for liberale 1983-lov synligt.

En aftale mellem Vesttyskland og DDR har efter 1. oktober reduceret asylansøgernes antal ret kraftigt, og hvis lovforslag nr. L 4 opnår folketingsflertal, vil den danske flygtningelovgivning stort set være i balance med andre vestlige landes lovgivning på dette område, og netop dette formål må være hensigten med lovforslag nr. L 4. Derefter skabes en mere ligelig spontanflygtningefordeling i de vesteuropæiske lande. Med andre ord: asylansøgerbyrden bliver mindre koncentreret, og det må vel kaldes sund fornuft alt taget i betragtning.

Vi må konstatere, at EF, Europarådet, Nordisk Råd og FN med flere internationale organisationer endnu ikke har reageret med handling på vore opfordringer vedrørende en organiseret fordeling af flygtninge i Vesteuropa, men vi vil fortsat arbejde på en sådan vedvarende løsning.

Som forholdet er nu, er den økonomisk bedst funderede flygtning i stand til at bestemme, hvor han eller hun vil flygte hen, hvorimod de 90 pct. virkelig fattige flygtninge må leve et kummerligt liv i f.eks. afrikanske, pakistanske og thailandske masselejre. Kun aftaleenighed med førnævnte verdens- og dermed Europaorganisationer kan ændre nævnte uretfærdige situation. Kun ad den vej kan vi fjerne betegnelser som bekvemmeligheds- og luksusflygtninge.

På samme måde undgår vi, at profitagenter ved hjælp af falske papirer kan ordne illegal import af flygtninge til de lande, som »flyder med mælk og honning«.

CD er tilfreds med lovforslag nr. L 4 og vil stemme for vedtagelse af denne nødvendige udlændingelovsændring, der også indebærer, at de reelle flygtninge, vi modtager, får en menneskeværdig behandling. Personlig vil jeg gerne have taget lovforslag nr. L 4's virkninger op til en folketingsvurdering ca. 1. maj 1987. Hvis ét eller flere punkter viser sig ikke at svare til hensigten, kan vi nå at justere, inden Folketinget holder sommerferie.

VS' beslutningsforslag nr. B 6 afviser vi i CD. Men vi opfordrer VS-gruppen til at påvirke de østeuropæiske lande til også at modtage spontanflygtninge i fremtiden.

Kofod-Svendsen (KRF):

[Kofod-Svendsen]

Ikke mindst foranlediget af de bemærkninger, fru Pia Kjærsgaard er kommet med, vil jeg gerne begynde med at sige, at Kristeligt Folkeparti mener, at den udlændingelov, der trådte i kraft 1. oktober 1983, er en god lov, som vi ikke har undsagt.

Hvad var det, som var særlig godt ved den lov? Det var de nye flygtningebestemmelser, der først og fremmest tog sigte på at styrke retsgarantierne i asylproceduren. Jeg mener, at en sådan styrkelse af selve behandlingsmåden afgjort var en forbedring. Derimod skete der jo ikke de store indholdsmæssige ændringer i de rent materielle regler, dvs. fastlæggelsen af selve flygtningebegrebet, men der kom nogle nye og klarere præciseringer af første asylsøgningsprincippet. Disse regler finder vi er bærende og rigtige, og dem mener vi det er væsentligt at bevare.

Men det, at der er en god og rigtig lov, betyder ikke, at man dogmatisk skal fastholde ordlyden fra ende til anden. Der kan jo komme nye situationer, som nødvendiggør visse ændringer. Det har vi oplevet to gange i 1985. Vi ændrede udlændingeloven to gange på grund af nogle situationer, vi ikke helt havde kunnet tage højde for. Vi udvidede nævnet, så vi kunne få flere parallelle afdelinger, som det fremgår af bemærkningerne til justitsministerens forslag. Vi fik også udvirket, at nogle sager kunne behandles af kun 3 medlemmer mod normalt 7 i nævnet. Og senere i bemærkningerne redegøres for den nye ændring, hvor man bl.a. kunne få en hurtig behandling af åbenbart grundløse ansøgninger. De bærende principper blev ikke anfægtet, men målsætningen, sigtet, var en smidigere procedure.

Nu kan vi så konstatere, at der er opstået et nyt problem – det er også beskrevet i bemærkningerne – hvor situationen er den, at der i perioden fra 1. august til 30. september i år er indrejst enten over landegrænsen eller via Rødby Havn ca. 3.000 asylansøgere fra Vesttyskland. Og der redegøres for, hvordan flere af disse asylansøgere har opholdt sig i Vesttyskland i ganske lang tid, og at flere af dem har en asylansøgning løbende i Vesttyskland. Dér må man virkelig spørge, om det er rimeligt, at de, der har en asylansøgning løbende i Vesttyskland, skal bryde op og vende sig til Danmark. Vi kommer også ind i en asylansøgningsprocedure her, sammenholdt med den situation, som hr. Niels

Helveg Petersen rigtigt beskrev, nemlig at der kan være nogle, som har større behov for sikkerhed end den, der er i Vesttyskland, og derfor søger til Danmark. Er det så ikke naturligt at spørge, om vi ved en lovændring bør kunne hindre, at de, der er i sikkerhed, bryder op og søger sig asyl et andet sted, når de er i en sikker situation?

Det problem mener vi der er behov for at få løst. Det bør løses, mener vi, uden at man ændrer de grundliggende principper. Men det er et spørgsmål, som skal tages op til behandling, og som nødvendiggør en lovændring. For man har jo prøvet at løse det ved en fremskudt behandling, som det også er beskrevet i bemærkningerne, men den metode har ikke vist sig at føre til det ønskede resultat.

Vi må altså sige, at der siden 1983-loven er indtrådt den uforudsigelige udvikling, at en række lande også i Europa i stedet for at fortsætte bestræbelserne for at afstemme internationale ordninger og acceptable standarder på flygtningeområdet har indført love eller administrative forordninger eller tilladt foranstaltninger, der i stedet for en rimelig fordeling har dirigeret strømme af asylsøgende mod bestemte lande eller fået asylsøgende til at bryde op på ny og sætte kursen mod visse lande, hvor de har forventning om forbedrede vilkår.

Det er denne situation, vi her er stillet over for, og som jeg mener vi må forholde os til, og som vi ikke bare kan se væk fra. Den retsgaranti, som er indeholdt i den danske lov, og som forudsætter ophold i landet, mens sagen undersøges og behandles, både for så vidt angår anerkendelse som flygtning og for så vidt angår spørgsmålet om første asylsøgningsret, bliver i dag udnyttet, så en uforudsigelig stor del af de asylsøgende dermed kommer til Danmark.

Det er den situation, som skal klares, mener vi, så der bliver mulighed for at afvise asylansøgere ved grænsen, såfremt de allerede er i et land, hvor de må antages at kunne opnå den fornødne beskyttelse. Det er urimeligt, at asylsøgere, som er i sikkerhed, på ny bryder op og sætter kursen mod Danmark i forventning om eventuelt forbedrede vilkår.

Derimod må lovændringen ikke indebære, at mennesker, der kommer fra forfølgelseslandet – i bemærkningerne er nævnt Iran eller Polen – bliver afvist. De mennesker skal

[Kofod-Svendsen]

vi fortsat tage imod; mennesker i nød må vi ikke svigte – de grundlæggende principper skal bevares.

Jeg er også meget enig i behovet for internationale initiativer; det nævnes også i bemærkningerne. Her mener jeg vi skal intensivere vores indsats, så vi får en samlet fordeling af de mennesker, der er i nød. Det skulle nemlig være sådan, at de bliver kastebolde, hvor de bliver kastet fra det ene land til det andet.

Revisionsparagraffen i lovforslaget er vi også meget glade for. Vi håber, at de internationale forhandlinger må føre til, at stramningen kan blive af midlertidig karakter.

VS' forslag indeholder da sympatiske tanker, men når man går lidt mere ind i substansen, synes jeg, det ligesom er for løst i styringsinstrumenterne. Dette, at man ikke skal igennem en individuel undersøgelse af, hvorvidt man er flygtning, som har behov for asyl, eller ej, kan få hele flygtningebegrebet til at blive for udglidende.

Jeg synes altså, at forslaget, selv om det har en sympatisk idealisme, mangler en opstramning, mangler noget realisme.

Pia Kjærsgaard (FP):

Aldrig har så få mennesker lavet så megen elendig lovgivning, som da et flertal herinde vedtog verdens mest tåbelige flygtningelov – en fadæse, der i de år, der er gået siden 1983, hvor ulykken skete, har betydet dyb splittelse i det danske samfund. Gang på gang er der advaret imod denne tåbelov, og lige så ofte har partierne bag loven afvist at høre efter fornuft eller logik – det vil sige partierne i dette ting minus Fremskridtspartiet, der ene af alle har undsagt loven fra starten.

Hysteriet nåede nye højder, da det gik op for myndighederne, at der kom asylsøgere fra Vesttyskland, som allerede havde søgt asyl i Vesttyskland. Først nåede man dog at oprette nye opsamlingscentre ved grænsen, hvor disse asylsøgere ankom. Disse nye steder står i dag gabende tomme, for lige så omgående stilnede strømmen af.

I mellemtiden nåede der dog at komme et boom af spontanasyllsøgere, der ville prøve lykken i dette mærkelige land, hvor det hele flyder med mælk og honning og tossegode politikere.

Nu ligger der så meget på bordet, som regeringen og de socialdemokratiske venner har kunnet strikke sammen på møder bag lukkede døre – en mødepraksis, jeg gang på gang har anket over, og som statsministeren har sagt at denne regering ikke ville benytte. Det er derfor rart at få tingene frem i lyset, så man kan få set forslaget ordentligt igennem, og så skal det altså være en stramning af fejlloven, som vi behandler i dag.

Bevares, der er da ting, der kan begrænse tilstrømningen af bekvemmelighedsasylsøgere, og det vil Fremskridtspartiet fuldt og helt gå ind for. Men vi må også sige, at der ikke er grund til at tro, at dette sammenstrik vil få afgørende betydning for asylstrømmen. Men lad mig trække nogle punkter frem, som kræver en dokumentation fra justitsministeren, hvis han da kan dokumentere, hvad han skriver i sit forslag.

Bla skriver justitsministeren i bemærkningerne til forslaget, at en væsentlig del af de asylsøgere, der kom i august, havde søgt om asyl i Vesttyskland, inden de kom til Danmark. For nylig spurgte jeg i et skriftligt spørgsmål justitsministeren om, hvor mange det drejede sig om. Det kunne ministeren ikke svare på. Når det nu postuleres i ministerens forslag, at der er konkrete tal, vil jeg gerne have oplyst, hvor mange der har søgt asyl i Vesttyskland, inden de søgte i Danmark. Er det kun de omtalte 78 ud af 3.000, der var skyld i ministerens panikhandling med de nye centre?

Derimod er der helt konkret i ministerens forslag, nemlig § 7, stk. 1 og 2, meget klare oplysninger om, at denne ændring heller ikke er en ægte stramning, men en af de små, vattede justeringer, som vi nu har set et par gange.

Vi må jo ikke glemme, at forslaget er udarbejdet af regeringen og dens socialdemokratiske venner, og da Socialdemokratiet jo er fadder til så megen flygtningehumanitet, må resultatet også være svagt. I § 36, stk. 1, tales der om, at en udlænding kan frihedsberøves, ikke noget om at holde hårdt justits over for de mange, der ikke kan finde ud af, at vi ikke er tilhængere af vold og trusler. I § 42 a, stk. 2, omtales »voldelige udlændinge, der ikke må true eller være voldelige, f.eks. over for Røde Kors-personalet«. Nej, selvfølgelig må de ikke det; det må vi andre jo heller ikke. Hvorfor skal vi have en speciel lov

[Pia Kjærsgaard]

for disse bekvemmelighedsasylansøgere? Der skal måske ansættes en speciel asylminister, der kan lave særlove for asylsøgere.

Hvis § 59 a skal sættes i kraft, må Fremskridtspartiet kræve, at der laves yderligere en tilføjelse, og det har vi hermed foreslået. § 59 a drejer sig jo om personer, der bringer udlændinge til landet, og som kan redde sig en bøde. Fremskridtspartiets tilføjelse vil blive et afsnit, der omhandler personer, der skjuler udlændinge her i landet, og som vi mener skal have en bøde – ikke det sædvanlige småpatteri, men en bødestørrelse, der kan mærkes.

Indblandingen fra Dansk Flygtningehjælp blev dokumenteret ved den sidste minijustering af loven, hvor Dansk Flygtningehjælp for alvor indgik i asylvurderingerne. Det var selvfølgelig en ny fejl at blande Dansk Flygtningehjælp ind i beslutningerne, men det har der vist været talt nok om på det sidste rundt omkring i landet.

Flytningenævnets sammensætning har der ikke været talt så meget om i tidens løb. Det er ikke nævnets arbejde, jeg tænker på, for det ved de fleste vel er en ret umulig opgave at udføre med god samvittighed. Det, jeg er interesseret i, er, hvilke neutrale personer der sidder i dette nævn og gør sig til dommere over andre mennesker i et forsøg på at leve op til den tåbelige flygtningelov.

Midt i asylproblemerne har jeg noteret mig, at der i bemærkningerne omtales udlændinge som værende hanner. Der står, at »han« risikerer forfølgelse, at »han« ikke er beskyttet. Kommer der slet ikke kvinder til dette land som asylsøgere, eller er det en bekræftelse på, at det er unge desertører, der vælter ind i landet? Men det kan Ligestillingsrådet vel se på ved en eller anden lejlighed.

Der næst er der den indsats, regeringen skal have gjort internationalt for at få alle andre lande til at lave en lige så tåbelig lov som den, vi har i Danmark. Ministeren skriver, at alle forsøg er mislykkedes, men at man arbejder videre. Efterhånden virker det som musen og elefanten, der gik over broen og sagde: Ih, hvor vi gungrer! Hvorfor i alverden skulle andre lande indføre regler, som de kan se ikke kan administreres? Regeringen skal naturligvis bruge sine kræfter herhjemme, hvor problemet er skabt bl.a. af regeringen, da den sagde ja til loven. Trods

fejlen med Dansk Flygtningehjælps indblanding vil ministeren nu også til at blande transportører af udlændinge ind i loven. Der skal bøder på bordet til dem, der transporterer udlændinge, og det er her, Fremskridtspartiet vil have en udvidelse eller en tilføjelse, om man vil, til § 59 a. Vi mener dog ikke, at det tjener noget formål at overlade sorteringen til eksempelvis flyselskaberne. Arbejdet kunne gøres ved grænsen af politiet, men det fik regeringen ødelagt i 1983, da man vedtog justitsministerens flygtningelov.

Politiet har også med dette forslag mistet retten til afgørelser om udsendelse af asylsøgere. Det bliver fremover Direktoratet for Udlændinge, der skal ordne sådanne sager. Det er altså tydeligt, at justitsministeren ønsker, at politiet ikke mere får sin tidligere rolle i denne sag.

Justitsministeren gør meget ud af at oplyse, at dette forslag drejer sig om konventionsflygtninge. Hvad en konventionsflygtning er, behøver jeg ikke definere her, men der er ingen grund til at efterlade det indtryk, at konventionsflygtninge er noget helt exceptionelt, nogle, der ikke findes så mange af, for det gør der jo; det er givet, at det drejer sig om mange tragiske skæbner opstået af krig og andre rædselsfulde ting.

Men selv om justitsministeren nu vil gå med til en ændring af loven, vil denne ændring kun betyde, at vi i stedet for de såkaldte de facto-flygtninge ser en forøgelse af konventionsflygtninge. Konventionsflygtninge har som bekendt efter loven et egentligt krav på opholdstilladelse. Derfor vil vi se et ændret mønster i løbet af meget kort tid. Vi er dog enige i, at forslaget bør vedtages, fordi der ligger nogle enkelte stramninger i dets bestemmelser.

Det er imidlertid lige så sikkert, at Fremskridtspartiet vil følge denne lovændrings følger med skærpet opmærksomhed. I samme øjeblik det konstateres, at denne ændring ikke er tilstrækkelig, vil vi tage en ny debat om spørgsmålet. Regeringens flygtningelov må ændres fuldt og helt, og Fremskridtspartiet vil nu som før stå i spidsen for en politik, der effektivt får sat en stopper for folkevandringerne fra syd.

VS' beslutningsforslag skal jeg ikke bruge så mange ord og kræfter på – det afviser vi.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Sjældent har jeg hørt noget så plat!

Første næstformand (Knud Østergaard):

Ordføreren vedrørende beslutningsforslag nr. B 6 angående den praktiske gennemførelse af flygtningepolitikken, hr. Tinning, har ordet.

Tinning (VS):

Vi havde jo en del af flygtningediskussionen i går, bl.a. fordi statsministeren i sin åbningstale var inde på området, hvor han sagde, at regeringen ikke mener, vi har mulighed for at sørge for modtagelsen af så mange flygtninge på en forsvarlig måde. Det er jo vores fælles udgangspunkt, og det er en rigtig konstatering fra statsministerens side.

Det, man kan gøre, er så to ting. Den ene er, at vi kan sige: så må vi se at få mulighed for at modtage disse flygtninge. Den anden er, at man kan sige: så må vi simpelt hen sørge for, at der ikke kommer så mange.

Jeg synes, der til start kunne være grund til at sige noget om, hvad regeringens forslag egentlig går ud på; der er ikke talt så meget om det i detaljer. Det er jo simpelt hen et forsøg på stort set at få lukket vore grænser et stykke tid som et signal til de andre lande i det internationale samfund, bliver der sagt.

Hvad er det, regeringens forslag handler om? Det drejer sig for det første om, at asylansøgere, der kommer til Danmark gennem lande, hvor de er i en såkaldt faktisk trykkesituation, kan afvises ved grænsen. Men hvad nu, hvis de ikke kommer den vej, men kommer direkte? Jeg talte i går en del om regeringens temmelig håbløse eksempler i bemærkningerne. Der taler man om, at der skulle komme en eller anden flygtning direkte fra Iran, formentlig med fly fra Teheran. Men det kan man altså ikke, så jeg synes, det er et meget dårligt valgt eksempel, og jeg har endnu ikke hørt nogen begrundelse for det. Hvis man tager en flyver i Teheran og vil i retning af Danmark, kan man komme til Frankfurt eller til Wien; man kan ikke komme andre steder hen, så jeg ved ikke, hvorfor justitsministeren har syntes, at lige præcis det eksempel skulle nævnes.

Men hvis vi nu forestiller os en anden situation, er der egentlig to muligheder, nemlig at en person, der kommer direkte fra et land,

hvor vedkommende er udsat for forfølgelse, har pas/visum eller ikke har det. Lad os tage den situation, hvor vedkommende har pas eller visum, først. Det er en meget utænkelig situation. Enhver, der ved noget om mennesker, der er udsat for personlig forfølgelse af politiske eller andre grunde, ved også, at man i de menneskers hjemland ikke kan gå ind på den danske ambassade for at søge om visum eller pas uden dermed at tiltrække sig myndighedernes opmærksomhed, for hvad har slige folk at gøre på den danske ambassade? At gå ind på den danske ambassade er, længe før man får åbnet munden om, at man ønsker visum eller pas, det samme som at sige: jeg er ude på noget, som i de lande anses for upassende, i visse lande direkte forbryderisk. Noget andet er, at det i nogle lande, f.eks. Iran, langtfra er alle, der overhovedet kan få et pas. Den situation, hvor folk kommer direkte hertil med pas eller visum og samtidig er flygtninge, er altså meget lidt sandsynlig.

Hvad så, hvis de kommer hertil uden pas eller visum? For det første er der allerede indbygget den sikring, at luftfartsselskaber, der skulle finde på at tage folk med, som ikke har pas eller visum, kan få en ordentlig bøde, så de lader være med den slags. Nu kunne det selvfølgelig være, at luftfartsselskaberne tager sådan nogle med alligevel, og så er der i regeringens lovforslag i det, som hedder punkt 8, der er udformet som en ændring til § 48, stk. 2, indbygget endnu en ventil. Den går ud på, at vi kan smide sådan nogle, som kommer til Danmark uden pas eller visum, ud, før vi overhovedet begynder at behandle deres sag. Der kommer altså sandsynligvis ikke nogen med pas og visum. Der kommer heller ikke ret mange uden, og hvis de kommer, kan de smides ud, før deres sag behandles. Det er det, der er indeholdt i regeringens forslag punkt 8.

Jeg ved godt, at det er her, vi har bemærkningen om, at de ikke kan udvises til et land, hvor den pågældende risikerer forfølgelse, og dér er så en henvisning til flygtningekonventionen af 1951. Det er rigtigt, at det står der, og det står også mange steder i bemærkningerne, men det afgørende er jo, hvordan det vil blive administreret, hvilke garantier vi har for, at noget sådant ikke sker. Det vil vi gøre en del ud af under udvalgsarbejdet, for vi er ikke som andre tilfredse med, at det har re-

[Tinning]

geringen skrevet mange steder. Vil man f.eks. kunne finde på at vise iranere tilbage til Tyrkiet, som jo er en meget anvendt flugtrute? Hvis vurderinger vil man stole på? Er det udenrigsministeriet, der skal udtale sig herom, eller hvordan?

Allerede disse ændringer, synes jeg, fortæller, at det ikke er rigtigt, når flere borgerlige ordførere – senest hr. Kofod-Svendsen – har talt om, at der ikke er tale om egentlige fundamentale ændringer. Jo, det er der sandelig.

En anden fundamental ændring er noget tilsyneladende meget uskyldigt, og her vil jeg egentlig kritisere justitsministeren. I et lille parti har vi jo ordførerskaber inden for mange områder, og jeg har for vane at sige, at vi, hver gang der foreslås en ændring af en eller anden lov, meget gerne vil have de gældende bestemmelser sat op parallelt. Det er ikke kun, fordi jeg er ny på dette område, at jeg har måttet bruge megen tid på at finde ud af det, det er selvfølgelig også, fordi det er et dårligt arbejdsredskab, man har udleveret os. Det gælder, uanset hvilken minister der er. Der går et rygte om, at man i justitsministeriet normalt gør sådan noget automatisk. Jamen så vil jeg gerne have lov til at brokke mig specielt og sige, at jeg synes, det er uantageligt, at vi her selv skal rende rundt og finde de gældende bestemmelser, altså at vi ikke har dem parallelt, så det er til at have med at gøre. F.eks. står der i indledningen af lovforslagets § 7, stk. 2, at opholdstilladelse efter ansøgning kan gives til en udlænding, som ikke er omfattet af flygtningekonventionen, men hvor det af lignende grunde eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland. Der står, at de såkaldte de facto-flygtninge kan få opholdstilladelse. Hvem kan, sådan som det er nu, se, at der ikke skulle stå »kan«, men skulle stå »skal«? Det er en afgørende, en fundamental ændring. Jeg forstår godt, at hr. Kofod-Svendsen kan sige: der er jo ikke nogle fundamentale ændringer i dette her, for det er ikke til at se. Jo, det er der! Det vil vi også forfølge under udvalgsarbejdet, og jeg vil her kritisere, at ministeren kommer stikkende med den slags uden at fortælle højt og tydeligt, hvad det er, han er ude på.

Endvidere er der nu også kommet det med, at asylansøgere, der på indkvarteringsstederne udviser voldelig eller truende ad-

færd over for personalet på stedet, vil kunne komme i fængsel.

Jeg synes, det er rystende. Det, det her drejer sig om, er jo flygtninge, som i forvejen er psykisk afsindigt belastede, virkelig hårdt pressende mennesker, som vi så, fordi vi ikke kan finde ud af at indrette vores system på en passende måde, udsætter for ventetider på halve og hele år. Det får de lejrkuller af, og det er der ikke noget mærkeligt i. Hvis de så ikke kan styre det, tror jeg endda fru Pia Kjærsgaard sagde: jamen så smider vi dem i fængsel. Det synes jeg simpelt hen er utroligt.

Det er klart, at der er nogle reelle problemer. Jeg mener også, vi skal diskutere, om man kan lave nogle afdelinger med mere personale, mere sikrede forhold el. lign. for folk, som altså overvældes af denne lejrkuller, men ligefrem at sige: hvis I ikke kan styre jer, er ansvaret selvfølgelig jeres, og derfor vil I blive smidt i fængsel, det synes jeg er utroligt.

Til sidst om regeringens forslag kun to ting. For det første: der er lagt op til, at vi skal andenbehandle dette på tirsdag og tredjebehandle det på torsdag. Groft uantageligt! Forestiller man sig at ændre nogle grundlæggende principper i udlændingelovgivningen? Tidsplanen er sådan, at vi i løbet af i morgen, lørdag, kan indlevere vores spørgsmål, så vil vi få nogle svar på søndag, og så forestiller man sig, at vi skal være klar tirsdag og torsdag. Disse spørgsmål er så omfattende, at jeg ikke kan tro, man kan samle et flertal for den plan.

Jeg synes i øvrigt, vi trænger til nogle svar på spørgsmålene om virkningen af denne lovgivning. Hvis det er sådan, at antallet af folk, vi giver asyl, virkelig bliver sat drastisk ned, vil man så supplere op, sådan som også fru Ebba Strange talte om det, med flygtninge fra flygtningearbejdet under FN?

Så er der vores eget forslag, som jeg har sagt noget om undervejs i de korte bemærkninger. Jeg vil godt sige generelt tak for den delvis positive modtagelse, som forslaget fik i hvert fald fra SFs ordfører og fra ordføreren fra Det Radikale Venstre. Der har også været pæne ord fra andre, bl.a. hr. Kofod-Svendsen, som, tror jeg, sagde, at det var et sympatisk forslag, men at det nok var lidt for løst. Det er løsere end regeringens, og det skyldes to ting: dels at det er et beslutningsforslag, dels at det er ulige nemmere at smække sin

[Tinning]

dør end at finde ud af, hvordan vi praktisk tilrettelægger en flygtningepolitik, der betyder, at vi påtager os vores rimelige andel af det verdensomspændende flygtningeproblem.

Det, der som sagt er grundsynspunktet i VS' forslag, er, at nu må regeringen og dens ministre sadle om, nu må de holde op med at snakke om »folkevandring«, om »oversvømmelse«, og hvad ved jeg. Nu må vi alle gå ud og sige til den danske befolkning: selvfølgelig skal vi være parate til at påtage os vores del af det verdensomspændende flygtningeproblem. Det kan regnes ud på forskellige måder og på mange leder, og det er ikke afgørende for os. Det, vi har sagt i første omgang, er: vi mener, det vil være meget rimeligt, at vi indretter os på at modtage 10.000 asylansøgere årligt. Det svarer til 6.000-8.000, som så efter de gældende regler vil få opholdstilladelse. Det, vi dernæst siger, er: jamen så må vi holde op med hele tiden at sige: nu skal vi finde en løsning, fordi der lige nu kommer strømmende mange og der lige nu er mange ansøgere. Vi må i stedet for indstille os på permanent at tage vores del. Det betyder, at vi må have en kapacitet på modtagecentre, i direktoratet og i Flygtningævnet, der kan klare disse 10.000, og vi må have en udbygning af integrationsprogrammet; det er måske nok det vigtigste eller i hvert fald noget af det vigtigste for at klare tilstrømningen, for det er klart, at her drejer det sig netop ikke, som også andre har sagt, om at sige til folk: velkommen! Det drejer sig om at give folk reelle muligheder for at leve et ordentligt liv i Danmark.

Så er der vel nok forslaget krumtap, som mange har kommenteret, nemlig det med, at vi foreslår, at den nuværende ansøgningspukkel skal afvikles ved, at vi simpelt hen siger: har man haft en sag inde mere end 3 måneder, får man et ja, medmindre sagen er åbenbart grundløs.

Mange har sagt, at det er et brud med både den tænkning, som ligger i flygtningekonventionen, og med vores normale flygtningepolitik, for her afstår vi tilsyneladende fra en individuel sagsbehandling og begynder at lave bunkearbejde.

Jeg synes, det er nogle meget relevante indvendinger, og jeg vil også godt sige, at vi ikke mener, at vi i princippet så bare kan sige: i stedet for det med individuel vurdering tager vi dem bunke for bunke. Men jeg

mener, at det, vi må diskutere i retsudvalget, når der helt åbenbart ikke er et flertal for denne løsning, er: hvordan kommer vi ud af den ulyksalige situation, vi er i nu med denne pukkel? Det er jo faktisk sådan og har været sådan de sidste 7-8 måneder, at med det antal ansøgere, der er, kan man godt følge med i direktoratet; man kan også godt følge med i nævnet, men man har puklen. Det betyder, at hvis vi fjernede puklen, ville vi stort set - der skal måske justeres noget - have den kapacitet, vi skulle bruge i direktoratet, og vi ville stort set have den kapacitet, vi skulle bruge i nævnet, og så kunne vi komme ned på en normal sagsbehandlingstid, som vi også har snakket om, på omkring en måned i direktoratet og to måneder i nævnet oven i den ene. Det er muligvis ikke skrevet så præcist, som det kunne have været, men vores mening er ikke, at det er sådan en eller anden firkantet tidsgrænse, men det er noget med at sige: vi kan faktisk arbejde i det tempo; det viser sig allerede i dag.

Det, der er problemet, er altså den store pukkel, og jeg vil meget gerne være med til at diskutere, hvad vi ellers kan gøre ved den. Det, der er faren ved vores fremgangsmåde, bare at sige, det så er i orden en bloc, hvis ikke det er åbenbart grundløst, er selvfølgelig, at der kommer nogle folk ind, som ellers om et halvt år eller et helt år ville være blevet afvist. Det kan tale imod vores fremgangsmåde.

Det, som kan tale imod bare at fortsætte, er, at der også er en del mennesker, som ikke ville være kommet ind, men som kommer ind - det ved vi jo godt - alene i kraft af ventetiden. Sådan er det allerede i dag. De opholder sig så længe i Danmark, at de ikke kan komme tilbage, fordi man i deres hjemland ved, at når de opholder sig så længe i Danmark, er det et udtryk for, at de forsøger at være flygtninge, og så kan de lige pludselig ikke vende tilbage: Jeg vil altså meget gerne diskutere med alle, om der skulle være bedre måder at løse problemet på. Jeg mener bare, at vi har dette problem med puklen, og der er, så vidt jeg umiddelbart kan se, ikke andet end enten vores udvej eller regeringens, der betyder, at man lukker ned, og det er selvfølgelig uantageligt, men jeg håber da, at vi sammen kan diskutere os frem til en tredje vej.

[Tinning]

Der er så, som andre også har sagt, en del af vores forslag, som handler om den hidtidige ansøgningsprocedure. Jeg synes også, det er helt i orden, at vi diskuterer det konkret i retsudvalget. Det er klart, at den del af vores forslag er jo ikke så hastende. Vores forslag er sådan set sammensat af et alternativ til regeringens panikhalløj nu og så nogle overvejelser, som sagtens kan vente et stykke tid, så vi grundigt kan finde ud af, om det er den rette måde at løse nogle mere praktisk betonede problemer på.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg troede faktisk, hr. Niels Helveg Petersens indlæg var længere, end det viste sig at være, derfor nåede jeg ikke at få en kort bemærkning inden hr. Tinnings afslutning, men den kan så komme nu.

Det er selvfølgelig smart over for visse dele af pressen og måske også TV-Avisen at gå op og sige sådan noget, som hr. Niels Helveg Petersen gjorde. Det må stå for hr. Niels Helveg Petersens egen regning. Jeg er sådan set fuldstændig ligeglad med, hvad hr. Niels Helveg Petersen mener om mine bemærkninger, fuldstændig. Jeg kan slå tilbage i Folketingets forhandlinger, fra dengang udlændingeloven blev vedtaget. Da blev der sagt nogenlunde det samme til hr. Knud Lind, som var ordfører på det tidspunkt, og det viser sig jo, at hr. Knud Linds forudsigelser har holdt stik; derfor lægger jeg ikke så forfærdelig meget i, at hr. Niels Helveg Petersen og eventuelt også andre synes, at det er plat.

Jeg vil gerne argumentere, som man gør ude i befolkningen. Det undrer mig, at Det Radikale Venstre endnu ikke er blevet klar over, at folk er dødhamrende trætte af det cirkus, der foregår med såkaldte flygtninge. Det er vold og terror, der finder sted i Danmark som aldrig nogen sinde før, og det må simpelt hen høre op.

Og så kommer jeg i den forbindelse ind på hr. Tinnings bemærkning om, at jeg bare ville have asylsøgere fængslet. Jeg vil ikke bare have asylsøgere fængslet, jeg vil have dem udvist, hvis de forbryder sig mod landets love. Det synes jeg må være helt rimeligt, og det tror jeg egentlig også der er forståelse for. Jeg tror ikke, Danmarks befolk-

ning kan fatte, at man, når man forbryder sig mod det lands love, som man søger asyl i, fortsat kan få sin ansøgning behandlet, men det har man jo ikke engang taget højde for i udlændingeloven.

Nu kan jeg se, at hr. Tinning beder om en kort bemærkning, og så skal jeg lige nævne en ting som Livøaffæren. Synes hr. Tinning også, det var helt o.k.? Man skulle vise stor forståelse for asylsøgerne, de havde jo nerverne flosset. Gud ved, hvordan de politifolk har det i dag, der blev taget som gidsler? Mon ikke også deres nerver er særdeles floskede?

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Jeg ved ikke, om det falder lidt udenfor, men jeg har et par saglige spørgsmål til ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslaget, og det har lidt at gøre med det, jeg var inde på i mine bemærkninger til det i min ordførertale, for jeg synes stadig væk, vi ligger under for vilkårlighedens lov, hvis vi følger det forslag, som VSerne her har fremsat.

Der kan være mangler ved det, som det er allerede nu med hensyn til afvikling af puklen; jeg fastholder, at det vil føre til vilkårlighed. Men hvis man så kombinerer det med, at der intet som helst er i forslaget om, hvordan man vil prøve at fastholde disse 6.000, 8.000, 10.000, hvor meget det nu skal være om året efter VSernes opfattelse, hvad vil så hindre os i om et år eller to at stå med en tilsvarende stor pukkel? Og hvilke forventninger vil der så ikke til sin tid være til, at der vil blive en tilsvarende snuptagsløsning, eller hvad vi skal kalde det, som den, VSerne lægger op til? Man kan sige, det er der præcedens for, der er fortilfælde, derfor vil man måske endda ligefrem lægge op til forventninger om ny vilkårlighed, og det er vilkårlighed i anden eller tredje potens.

Dernæst: jeg har stor sympati for, at man prøver at planlægge kapaciteten, og jeg synes, man må sige, at her har Justitsministeriet, Flygtningehjælpen, Røde Kors, alle gode kræfter gjort alt, hvad de kunne.

Hvis vi nu fulgte forslaget fra VSerne og sagde: op til 10.000 har vi en forsvarlig standard. Jamen hvad så med alle de andre, som kom, skulle de indkvarteres under uforsvarlig-

[Bjørn Elmquist]

ge forhold? Skulle vi til at have to slags asyllejre? Og hvordan ville vi efter VSernes opfattelse kunne undgå at komme ud i nye panikløsninger, som man har kaldt det, som den, vi er i gang med nu? Det ville jo simpelt hen være at sige: hertil er det i orden, men alt, hvad der kommer herudover, bliver ren og skær panik, og kommer vi ud over det niveau, opgiver vi fuldstændig at prøve at få nogen indflydelse på det.

Jeg har læst forslaget, hr. Tinning, og jeg har lyttet meget nøje efter. Jeg synes ikke, vi har fået nogen svar, hverken i forslaget eller i ordførerens indlæg.

(Kort bemærkning).

Addi Andersen (CD):

Det er utroligt at sidde og høre på fru Pia Kjærsgaards udgydelser. I virkeligheden har Fremskridtspartiet haft delvis ret, da de kritiserede den liberale flygtningelov, som vi alle sammen var så stolte af, men partiet har intet lært efter at have været herinde i mange år. De bombastiske og menneskefjendske udtalelser, der kommer fra den side, gør, at man simpelt hen ikke kan have bare den mindste smule sympati for deres ideer.

Hr. Tinning har ret i, at det er umenneskeligt, at asylsøgerne skal gå og vente i ca. 2 år, før de får besked på, om de er købt eller solgt. Det kan give sig udslag i frustrationer og voldsomheder, og jeg håber derfor, at vi kan komme frem til, at ventetiden bliver kortere.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg erkender, at jeg undervurderede vanskeligheden i fru Pia Kjærsgaards udtalelser og holdninger: folk skal ikke i fængsel, de skal smides ud!

Hr. Bjørn Elmquist taler om vilkårligheden, som ligger i vores forslag om umiddelbart at sige ja til dem, der har haft en ansøgning inde mere end 3 måneder, og det har hr. Bjørn Elmquist ret i; det nævnte jeg også selv. Det er rigtigt, at det vil betyde – hvis vi forsøger at lave et sjus ud fra forholdene i dag – at 400-800 mennesker, som ville have fået nej om et halvt eller et helt år, får ja. Det er rigtigt, at det kan man sige er vilkårlighedens lov, for hvorfor skal det lige ram-

me dem? Men hvordan er det så i dag? Da er det sådan, at der er mennesker, som egentlig efter de gældende bestemmelser skulle have et nej, men når deres sag kommer til behandling meget længe efter, bliver dette nej pludselig til et ja, alene i kraft af ventetiden. Det ved vi også. Der har vi også vilkårlighedens lov.

Jeg mener derfor, at vi uden at, hvad skal vi sige, pukke løs på hinanden er nødt til at erkende, at vi allerede har fået opbygget et system, der rummer vilkårlighed, fordi vi har et system til behandling af disse sager, som slet ikke kan følge med. Det er rigtigt, at vores forslag til en løsning her og nu, eller hvad man nu vil kalde det, selvfølgelig også rummer en slags vilkårlighed, men til gengæld har det den fordel, at vedtager vi det, kan vi komme ned på en sagsbehandlingstid, som er rimelig og antagelig; det kan vi se af, at det i dag er muligt at følge med strømmen.

Så siger hr. Bjørn Elmquist: hvad nu, hvis der kommer 30.000 eller 20.000 næste år? Det er rigtigt, at det eneste, vi har sagt i vores forslag om det, er, at så må vi forsøge at løse problemerne for så vidt lige så dårligt, som vi gør det i dag. Vi siger ikke, at der findes en eller anden genial løsning, som vi kan se, men som ingen andre kan se. Så enkelt er det ikke, overhovedet ikke. Vi siger bare, at det, som er vigtigt, er i første omgang at sende et signal til befolkningen og også meget gerne til vores omgivelser om, at vi gerne tager vores andel, og her mangler jeg stadig et svar fra hr. Bjørn Elmquist. Er det en overvejelse, hr. Bjørn Elmquist overhovedet vil gøre sig? Er det en diskussion, hr. Bjørn Elmquist vil ind i? Det kan jeg nemlig stadig væk ikke gennemskue. Et signal, der siger: vi tager gerne det, vi anser for vores andel. Men selvfølgelig kan det da give problemer, hvis der kommer dobbelt så mange, det er indlysende.

Så siger hr. Bjørn Elmquist: jamen får vi så ikke to slags asyllejre? Vi foreslog for et år siden, at nu skulle et flertal herinde hjælpe Røde Kors og de andre med at sikre den fornødne kapacitet, og det præciserede vi ikke yderligere. Det kom vi ikke igennem med. Nu har vi så sagt: lad os prøve at lave en permanent kapacitet, og beskrevet den nærmere. Jeg vil godt være med til at udvide den, men jeg er enig i, at selv om vi laver en god og forsvarlig kapacitet, kan der selvføl-

[Tinning]

gelig komme så mange, at vi på et tidspunkt igen bliver lidt oversvømmet. Det kan vi heller ikke garantere imod, men jeg synes bare ikke, der er noget af det, der taler for, at vi lukker det hele ned, fordi det er meget nemmere.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Fru Addi Andersen, jeg kan ikke se, at der er noget menneskefjendsk i først at tage hensyn til Danmarks befolkning. Det er faktisk det, både fru Addi Andersen og jeg er valgt til i det danske Folketing.

Kan fru Addi Andersen – ja, det bliver hun jo nødt til, når den kommer fra Venstres boligminister – goutere den skrivelse, der er sendt ud til kommunerne om, at flygtninge skal først i boligkøen, at unge uddannelsessøgende bliver sat bagest, fordi flygtninge har fortrinsret? I så fald kan jeg konkludere, at der må være en splittelse i CDs folketingsgruppe, for jeg giver bare udtryk heroppefra for, hvad fru Birgith Mogensen har skrevet i adskillige indlæg i dagspressen i det sidste års tid.

(Kort bemærkning).

Addi Andersen (CD):

Som jeg påpegede før, har vi forskellige måder at udtale os på, og jeg ved i hvert fald, at fru Birgith Mogensen er helt på linje med os andre i flygtningespørgsmålet. Hun er i hvert fald ikke på linje med Fremskridtspartiet. Vi har diskuteret det meget, fru Birgith Mogensen og jeg. Om man så måske kan komme til at udtrykke sig lidt bombastisk, er noget andet.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Fru Addi Andersen skal da ikke stå og undskyldte på fru Birgith Mogensens vegne. Jeg tror da, at fru Birgith Mogensen er mand for at klare det selv. Nu er hun desværre ikke til stede.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Inden jeg fremsatte det lovforslag, som vi nu har behandlet i et par timer, havde jeg nogle forhandlinger med flere af Folketingets

partier, ikke alene regeringspartierne, men også nogle oppositionspartier.

2 partier deltog ikke i disse forhandlinger og blev heller ikke inviteret til dem. Det var Fremskridtspartiet og Venstresocialisterne, og det var ud fra den betragtning, at jeg mente, afstanden mellem regeringen og disse to partier i spørgsmål vedrørende flygtninge var så stor, at der ikke var nogen begrundelse for at søge en forhandling med dem. Det er fuldt ud blevet bekræftet ved denne førstebehandling. Vi er ikke på noget punkt i nærheden af Venstresocialisterne. Når man kommer med et forslag om f.eks. disse 3 måneder, som man siger skal være slutfristen for overvejelsen om, hvorvidt man kan give asyl eller ej, kan det kun betyde 2 ting: enten at man opgiver de retssikkerhedsbestemmelser, der er indbygget i loven, eller også at man giver folk, der kommer hertil som indvandrere, mulighed for at spekulere i disse 3 måneder. Jeg mener også, der er andre indvendinger, og har redegjort for dem, og jeg bemærkede da også, at hr. Tinning ikke på noget punkt gav tilslutning til det forslag, jeg har fremsat.

Med hensyn til Fremskridtspartiet er der jo fra dette partis side et ønske om begrænsninger, men ganske andre begrænsninger end dem, regeringen foreslår. Jeg mener, det er urimeligt, når fru Pia Kjærsgaard her gang på gang taler om, at hendes parti er i overensstemmelse med et flertal i befolkningen med hensyn til ændringer af udlændingeloven. Det er der jo slet, slet ikke tale om. De forslag, fru Pia Kjærsgaard kommer med her, vil jeg påstå står helt i modsætning til det, næsten hele den danske befolkning ønsker. Jeg mener ikke, at der i den danske befolkning er en afstandtagen fra at beskæftige sig med flygtninge, men det er der jo hos Fremskridtspartiet.

Fru Pia Kjærsgaard har sin ret til som folketingsmedlem at pege på ændringer, som partiet ønsker i lovgivningen, men Fremskridtspartiet står jo også på anden måde over for offentligheden med et særstandpunkt i spørgsmålet om flygtninge, som jeg tror næsten ingen vil kunne acceptere, fordi det er en afstandtagen fra en human, medmenneskelig tankegang, og her kommer fru Pia Kjærsgaard jo ikke uden om, hvad Fremskridtspartiet præsenterer offentligheden for. Jeg tror, mange her i landet lagde mærke til, hvem det var, Fremskridtspartiet udpegede

[Justitsministeren]

som sin officielle talsmand, efter at partiet havde holdt landsmøde, og den pågældende talsmand svigtede jo ikke. Det var de mest urimelige, de mest uanstændige, de mest usmagelige synspunkter, der fremkom fra denne talsmands side over for de stakkels mennesker, der bliver forfulgt og kommer her til landet. Inden fru Pia Kjærsgaard går videre i sine betragtninger over for denne forsamling, skylder hun os at oplyse, hvorvidt også hun står bag disse udtalelser, eller om hun tilslutter sig den karakteristik, jeg lige har givet dem.

Det samme, som jeg sagde vedrørende VS og Fremskridtspartiet, at afstanden var så stor, at vi ikke fandt det rigtigt at forhandle med dem, kunne vi sige i forhold til SF. SF har udtalt sig på en måde i udlændingspørgsmål, der er fjernt fra regeringens opfattelse. Vi mente imidlertid, der forelå en sådan situation, at vi i vore bestræbelser for at samle flest mulige om løsningen af en uhyre vanskelig sag også gerne ville tale til den ansvarlighed, som SF netop i denne sommer har lagt vægt på at præsentere sig med.

Når et parti taler om, at de gerne vil være eller regner med at blive regeringsdeltager, regner man også med, at dette parti ikke bare lader vanskelige sager ligge, men interesserer sig for at få dem løst.

Fru Ebba Strange var så venlig at komme til stede ved et møde og har også senere sendt mig et venligt brev om, at man ikke ønskede at forhandle om en begrænsning, og det fremgik jo også af fru Ebba Stranges bemærkninger i dag. Man har intet svar på den situation, der er opstået. Når de fortrinlige humanitære organisationer, vi har her i landet, repræsenteret ved Røde Kors, måtte sige til os: hvordan skal vi klare alt dette, må vi selvfølgelig prøve at give dem et rimeligt og anstændigt svar, for det er da rigtigt, som Røde Kors måtte sige det: vi bryder os ikke om at give asylansøgere, der kommer her til landet, vilkår som dem, vi nu må give dem. Men det er jo ikke os, der kan løse det spørgsmål, det er Folketinget. Og er der ikke noget tilbage af SFs ønske om, at de udlændinge – og i dette tilfælde flygtninge – der kommer her til landet, skal mest muligt inkorporeres i det danske samfund? Er det ikke stadig meningen, at vi skal kunne tilrettelægge en ordning, således at dette bliver mu-

ligt, og sådan, at man kan behandle tingene ordentligt?

Fru Ebba Strange må da erkende, at når man på et tidspunkt spadserer over den dansk-tyske grænse, som det skete, så det fik karakter af en folkevandring – det var folk, der havde opholdt sig længe som asylansøgere i Vesttyskland – krævede det, at man tog stilling til, om den tilstand skulle vedvare eller man skulle gøre noget for at ændre den. Hvad er fru Ebba Stranges svar? Det er en bebrejdelse, fordi vi på grundlag af nogle tal, der kom i den periode, taler om, hvad det vil betyde på årsbasis.

Nu skal jeg kritisk følge SF i den kommende tid, også når hr. Gert Petersen og andre i forbindelse med valutatal, arbejdsløshedstal el. lign. for en måned siger: på årsbasis betyder det det og det. Det er noget, man til enhver tid har anvendt om alle politiske spørgsmål; når man har nogle talstørrelser, fortæller man, hvad det vil betyde om året. Men når det drejer sig om flygtninge, er det, ja, hvad var det for et udtryk, fru Ebba Strange anvendte: usmageligt. Det er usmageligt, at man siger, at på årsbasis betyder det det og det. Hvad mener fru Ebba Strange egentlig med det? Og hvad mener fru Ebba Strange om det, når hendes egen partifælle bruger det? Tænk på, hvad fru Margrete Auker har sagt i færdselslovsspørgsmålene. Hun ganger tallene op, jeg ved ikke hvor mange gange. Men når det drejer sig om asylansøgere, kan man overhovedet ikke tale om årsbasis. Hvad er det ærlig talt for noget vrøvl?

Fru Ebba Strange må dog være bekendt med, at vi havde et meget stort tal i september måned 1986.

Jeg må selvfølgelig give én indrømmelse til fru Ebba Strange: at det, statsministeren og jeg talte om, var, at hvis disse tal skal opgøres på årsbasis – det var i september måned, vi sagde det – bliver det 25.000 om året. Det var for lavt, for når vi gør hele september op, er det 35.000–36.000 på årsbasis. Med hensyn til det antal, der kommer i øjeblikket, er der nogle, der siger, at det er få. Javel, men det er dog ikke blevet anderledes, end at trafikken fortsætter; i det sidste døgn er der kommet 42 over Padborggrænsen, og der er vel så i alt kommet, jeg tror, det er 55 i det sidste døgn. Hvis vi gør det op på årsbasis, er det 20.000. Det er altså det dobbelte af

[Justitsministeren]

det, Venstresocialisterne foreslår som det, der ville være – sådan forstår jeg dem – det rigtige tal her i landet.

Til regeringspartierne, til Socialdemokratiet og til Det Radikale Venstre vil jeg ikke alene sige tak for bemærkningerne i dag, men også for den lejlighed, der var til at drøfte sagerne forud for forslaget fremsættelse. Jeg tror, det var rigtigt af os at gøre det, dels for at prøve på i en sag, der er meget præget af en følelsesladet diskussion, at samle flest muligt, som vi hele tiden har prøvet på det, dels fordi jeg mener, at det nu gælder om at handle hurtigst muligt, og det er rigtigt, som hr. Tinning antog, at jeg meget gerne ser, at dette forslag kommer til anden behandling på tirsdag. Jeg mener, det er rigtigt af os at få handlet hurtigt.

Jeg skal ikke på nogen måde gå i dybden med de bemærkninger, der er gjort af de forskellige ordførere. Vi er nu inde i en forhandlingssituation, og jeg håber, vi kan færdiggøre disse forhandlinger hurtigt, og at vi kan samle os om en nødvendig begrænsning. Jeg synes, hr. Ole Espersen har ret i, at vi trænger til et pusterum. Det gør ikke alene vi, men også Røde Kors og Flygtningehjælpen i forbindelse med det store arbejde, som de udfører for asylansøgere og flygtninge her i landet.

Jeg deler hr. Ole Espersens opfattelse, at vi skal arbejde, alt hvad vi kan på international basis, og det mener jeg også vi har gjort. Må jeg sige om den debat om de udenrigspolitiske perspektiver, som hr. Ole Espersen lagde op til, at jeg skal ikke gå ind i, hvad det enkelte land gør og ikke gør, men sige, at hensigten må vel være den, at man skal gøre bistanden fra landene til flygtninge så universel som mulig, og det bør også omfatte Østlandene, der jo i dag fabrikerer flygtninge, men ikke gør noget for dem. Jeg går ud fra, at vi er enige om, at det er opgaven at inddrage flest mulige i dette at sørge for, at forfulgte mennesker her i verden bliver hjulpet.

Til hr. Niels Helveg Petersen skal jeg kun sige én ting: det er ikke således, at de facto-flygtninge efter dette lovforslag ikke kan få asyl. Det afgører Flygtningenævnet fortsat. Den ændrede formulering har forbindelse med, at vi mener, det er rigtigst, at Danmarks udformning af loven har samme karakter med hensyn til retskrav som andre

landes. Vi kommer på linje med andre lande ved udformningen af de facto-bestemmelsen, og derfor mener vi, det er rigtigt at gøre det, netop i en situation, hvor vi er enige om, at der skal foretages en begrænsning. Den tilslutning, som 6 partier har givet til, at vi foretager en sådan begrænsning ved ændring af loven, takker jeg for.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Justitsministeren var på et tidspunkt i sin tale inde på, at det var et stærkt følelsesbetonet emne, og det synes jeg også justitsministeren gjorde sit til at det fortsat skal være og fortsat er.

Adskillige ordførere og også justitsministeren har sagt, at det var dog forfærdelige standpunkter, Fremskridtspartiet har i denne sag, men man er faktisk ikke kommet med et eneste konkret bud på, hvad det er, man ikke kan lide. Jeg vil godt i den forbindelse sige, at den tale, jeg holdt, det er udtryk for Fremskridtspartiets politik.

Som justitsministeren formentlig også kan huske, har vi fremsat et lovforslag, nr. L 188 af 26. februar 1985, som fik en særdeles ringe behandling her i Folketinget, men jeg vil påstå, at det er det, flertallet af Danmarks befolkning er interesseret i skal ske på flygtningeområdet. Justitsministeren kan jo lige så lidt som jeg udtale sig om, hvad befolkningen i virkeligheden vil, men én ting er jeg i hvert fald helt, helt sikker på, og det er, at den lov, som justitsministeren har været fadder til og har underskrevet, er ikke den, der er flertal for i befolkningen. Det er en ting, jeg er 100 pct. sikker på, og det er åbenbart også derfor, regeringspartierne og Socialdemokratiet forsøger at få den ændret.

(Kort bemærkning).

Lenger (SF):

Nu fik vi så endelig at vide, hvad det var, ministeren mente, da han i sommer udtalte sig om en folkevandring, som foregik. Det var folk, der, som han udtrykte det i dag, spadserede over den dansk-tyske grænse. Det var dét, der var folkevandringen. Det synes jeg var interessant at få på plads, for så har vi også dermed fået en definition af, hvad justitsministeren mener, når han taler om en

[Lenger]

folkevandring. Hvor mange var det egentlig, der spadserede over den dansk-tyske grænse, hr. minister? Det tal synes jeg kunne være interessant at få oplyst. Det var, så vidt jeg i hvert fald er orienteret, ikke flere end til en god dansk fodboldkamp i 3. division, 3. division øst oven i købet. Det var et meget, meget lille antal, der spadserede, som ministeren sagde, og det er i hvert fald ikke, hvad jeg forstår ved en folkevandring. Men det er altså, hvad der lå bag de udtalelser, og jeg synes, det er godt, at vi har fået det på plads.

Så bed jeg også mærke i, at ministeren gjorde meget ud af, at nu havde regeringen i hvert fald fremlagt et svar, og det havde man forhandlet med andre partier. Det kan vi se, der foreligger jo et lovforslag. Det er et svar, det kan vi ikke komme uden om. Men der er nogle svar, som jeg mangler.

Ministeren har flere gange her i sommer været refereret i pressen for at sige, at 5.000 flygtninge er, hvad vi kan klare, og det synes jeg er meget interessant. Derfor vil jeg godt spørge ministeren om 2 ting.

For det første: er det 5.000 flygtninge eller 5.000 asylansøgere, ministeren mener, når han citeres på den måde i pressen, vi kan klare i Danmark?

Det andet, jeg gerne vil spørge ministeren om, er: hvis det nu viser sig, at det lovforslag, man har fremsat her, bliver vedtaget og får den konsekvens, at flygtningetallet falder voldsomt, mener ministeren så det med de 5.000 så meget, at han vil være med til at øge den flygtningekvota, der bestemmer, hvor mange lejrflygtninge vi tager ind i landet, op til de 5.000? Det synes jeg kunne være et interessant svar at få ved debatten i dag.

Ebba Strange (SF):

Da jeg kan forstå, at der ikke er andre, der ønsker at deltage i anden runde i debatten, skal jeg gøre mit indlæg ganske kort, for det må jo betyde, at vi fortsætter debatten i retsudvalget.

Jeg skal først komme med et par kommentarer til det, justitsministeren sagde.

For det første ved jeg godt, at fremskrivninger er almindeligt anvendt, og jeg vil da heller ikke afvise, at både hr. Gert Petersen og andre fra mit parti anvender dem. Jeg ved da også godt, at andre end statsministeren og justitsministeren bruger fremskrivninger til

ligesom at fremmane et billede af, hvor frygtelig situationen kan blive, når det drejer sig om f.eks. betalingsbalanceunderskud, men jeg mener stadig væk, at jeg er i min fulde ret til at gå ind i debatten om fremskrivninger og deres virkning på stemningen i befolkningen, når vi har at gøre med et emne, der er følelsesbetonet for en lang række danskere, ikke mindst de danskere, der føler, at specielt deres lille kommune har skullet løse en temmelig stor del af den opgave, der ligger til løsning for os i forbindelse med asylansøgere og flygtninge. Jeg fastholder derfor min kritik.

Jeg vil godt sige, når nu justitsministeren nævnte fru Margrete Auken, at det er muligt, fru Margrete Auken også bruger fremskrivninger, det vil jeg slet ikke afvise, men det, jeg hørte fru Margrete Auken nævne i går, var konkret det antal dræbte og tilskadekomne, der havde været i trafikken i 1985, så det, fru Margrete Auken sagde om trafikulykkerne, var i hvert fald ingen fremskrivning. Det hørte jeg, så det kan jeg svare for.

Så vil jeg godt sige lidt om en af de andre kritikker mod SF, som justitsministeren kom med. Vi var enige med justitsministeren i, at den spadseren over den dansk-tyske grænse, som altså var en folkevandring, krævede en eller anden særlig indsats – lad os sige det på den måde. Derfor støttede vi også ministerens forslag. Da var vi nemlig også inviteret til samtale hos justitsministeren. Det var ikke mig, der var der, det var hr. Leif Hermann, men vi er enige om det, hr. Leif Hermann havde gjort i den anledning, nemlig sagt, at vi synes, det er i orden, hvis vi opretter disse hastebehandlingssteder ved Rødby og i Padborg, sådan at vi hurtigt kan få konstateret, om de mennesker, vi har med at gøre, er nogle, som er underlagt en 1. asyllands-regel. Jeg sagde også i mit første indlæg, at vi tilslutter os 1. asyllands-reglerne, men forudsætningen for, at de kan virke, er, at andre lande også gør det, og derfor må jeg da sige, at det var med stor forbavelse, jeg erfarede, at kun 14 dage efter at disse opsamlingssteder i Rødby og Padborg var blevet etableret, var ministeren klar med en ændring af udlændingeloven. Jeg synes, det var en meget kort prøvetid, de nævnte foranstaltninger fik. Jeg er senere blevet orienteret om – det står også i bemærkningerne til lovforslaget – at de ikke fungerede efter deres hensigt, og det

[Ebba Strange]

er klart, at jeg godt vil vide lidt om, hvorfor de ikke gjorde det.

Men indtil videre vil jeg fortsætte med at stille spørgsmålene gennem retsudvalget, og så håber vi, at vi kan få en opklaring på nogle af de problemer, der stadig væk ligger uafklaret i denne debat.

Tinning (VS):

Jeg skal ikke beklage, vi ikke blev inviteret til forhandlinger med justitsministeren, slet ikke efter justitsministerens indlæg, men jeg vil godt beklage, at der stadig væk ikke er nogen, der vil gå ind i den diskussion, som nu også hr. Lenger var inde på, nemlig: hvad er så nogenlunde Danmarks rimelige andel af verdens flygtningeproblem? Justitsministeren ville ikke, de borgerligere ordførere vil heller ikke – nu vil de åbenbart spise frokost, og det har min forståelse – men vi er jo nødt til at få et svar, synes jeg, for det, som hele den borgerlige fløj gør lige nu, er at køre skræmmekampagne. Ih, hvor kommer der mange, siger de, vi kan jo ikke løse alle problemer. Så siger vi andre: jamen hvor mange mener I er den rimelige andel? Det var også det, både fru Ebba Strange og hr. Lenger spurgte om. Hvad nu, hvis denne lov betyder, at der ikke kommer ret mange, vil vi så supplere op og i givet fald til hvad? Hvor mange skal vi have?

Og nu vil jeg godt gøre spørgsmålet så konkret, at det er til at forstå.

Personbiler: i det 1. halvår af 1986 blev der herhjemme nyregistreret præcis 100.302 personbiler. Det er sådan, at på verdensplan produceres der om året 27 mill. personbiler. Ganger vi dette halvårstal med 2 og får et årstal, ser vi, at vi i Danmark hvert år – i hvert fald i 1986 – over vores åbne grænse modtager 0,74 pct. af verdens personbilproduktion. Hvad nu, hvis vi skulle tage 0,74 pct. af flygtningestrømmen, ikke dem i lejrene, men af strømmen? Så skulle vi tage 7.400, ikke asylansøgere, men flygtninge om året. Spørgsmålet kan altså udtrykkes: mener de borgerlige ordførere, mener justitsministeren, at vi skal modtage lige så mange flygtninge pr. år over vores åbne grænse, som vi modtager personbiler over vores åbne grænse? Det må være så tilpas enkelt, at der kan svares ja eller nej, og vi er nødt til at få nogle tal på det her, fordi den platte skræmme-

kampagne, som køres, simpelt hen ikke er til at holde ud at høre på; den kan i øvrigt heller ikke bruges til noget. Altså: skal Danmark, det rige land, som det er, som statsministeren sagde i sin åbningstale, modtage lige så mange flygtninge, som vi modtager personbiler?

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagenes overgang til anden (for forslaget til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.30.

Mødet udsat kl. 12.34

Mødet genoptaget kl. 13.30

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 5:

Forslag til lov om afgift af renter af forbrugslån.

Af ministeren for skatter og afgifter (Foighel).

(Fremsat 7/10 86).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 4–6 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 6:

Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift. (Stempelafgift på kontokøb og leje af visse forbrugsgoder samt forhøjelse af stempelafgift på visse pantebreve m.v.).

Af ministeren for skatter og afgifter (Foighel).

(Fremsat 7/10 86).